

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

BIL IECHYD Y CYHOEDD (CYMRU)

Datganiad o Fwriad y Polisi ar gyfer Is-ddeddfwriaeth

Tachwedd 2016

BIL IECHYD Y CYHOEDD (CYMRU)

DATGANIAD O FWRIAD Y POLISI AR GYFER IS-DDEDDFWRIAETH

Mae'r ddogfen hon yn nodi'r bwriad polisi presennol ar gyfer yr is-ddeddfwriaeth y byddai Gweinidogion Cymru yn cael eu grymuso i'w deddfu, neu y byddai'n ofynnol iddynt ei deddfu, o dan ddarpariaethau Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru) ('y Bil'). Fe'i paratowyd er mwyn cynorthwyo pwyllgorau wrth graffu ar y Bil a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Memorandwm Esboniadol a'r Nodiadau Esboniadol.

Prif ddiben y Bil yw cyflwyno newidiadau sy'n:

- Ailddatgan cyfyngiadau ar ysmegu mewn mannau cyhoeddus a gweithleoedd caeedig a sylweddol gaeedig, a rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ymestyn y cyfyngiadau ar ysmegu i fangreoedd neu gerbydau ychwanegol;
- Gosod cyfyngiadau ar ysmegu ar dir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae cyhoeddus;
- Darparu ar gyfer creu cofrestr genedlaethol o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin;
- Rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ychwanegu at y troseddau sy'n cyfrannu at Orchymyn Mangre o dan Gyfyngiad (RPO) yng Nghymru;
- Gwahardd rhoi tybaco a/neu gynhyrchion nicotin i unigolyn o dan 18 oed;
- Darparu ar gyfer creu cynllun trwyddedu mandadol i ymarferwyr a busnesau sy'n cynnal "triniaethau arbennig" (sef aciwbigo, tyllu'r corff, electrolysis a thatŵio);
- Cyflwyno gwaharddiad ar dyllu rhannau personol o gorff unigolyn o dan 16 oed;
- Ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i'w gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd o dan amgylchiadau penodol;
- Newid y trefniadau ar gyfer penderfynu ar geisiadau i fod ar restr fferyllol byrddau iechyd (BILI), i system sy'n seiliedig ar anghenion fferyllol cymunedau lleol;
- Ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol baratoi strategaeth toiledau lleol i gynllunio sut y byddant yn diwallu anghenion eu cymunedau ar gyfer cyfleusterau toiledau at ddefnydd y cyhoedd; a
- Galluogi 'awdurdod bwyd' o dan Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 i gadw derbynebion cosbau penodol o ganlyniad i droseddau o dan y Ddeddf honno, at ddiben gorfodi'r cynllun sgorio hylendid bwyd.

Er rhyddineb cyfeirio, mae'r ddogfen yn cynnwys gwybodaeth ar wahân ar gyfer pob darpariaeth yn y Bil sy'n cynnwys is-ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, mewn gwirionedd, mae'n debygol y byddai nifer o'r meysydd hyn yn cael eu cyfuno ac yn cael sylw mewn set o reoliadau, er enghraifft. Bydd angen i'r Cynulliad basio nifer o'r rheoliadau hyn cyn i'r adrannau cyfatebol o'r Bil ddod i rym.

Ni fydd gweithredu rhai rhannau o'r Bil yn cynnwys cynhyrchu is-ddeddfwriaeth. Cyfeirir at y meysydd hyn ar bwyntiau perthnasol yn y ddogfen. Mae cynnwys y ddogfen hon yn cyfateb i'r wybodaeth a ddarperir ym Mhennod 5 y Memorandwm Esboniadol.

Bydd Llywodraeth Cymru'n gweithio'n agos â rhanddeiliaid wrth ddatblygu is-ddeddfwriaeth er mwyn sicrhau bod y darpariaethau'n berthnasol, yn ddilys ac yn gymesur.

RHAN 2: TYBACO A CHYNHYRCHION NICOTIN

Pennod 1 – Ysmygu

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Dyletswyddau’n ymwneud â mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg
RHAN O’R BIL	Pennod 1, Rhan 2
ADRAN	4(2)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 4 (1) yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr mangreoedd cyhoeddus a gweithleoedd di-fwg gymryd camau rhesymol i atal ysmygu yn y mangreoedd hynny.</p> <p>Mae’r pŵer, yn Adran 4 (2), yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i gyflwyno dyletswyddau cyfatebol ar unigolyn neu ddisgrifiad o unigolyn o ran fangreoedd yn Adrannau 7,8 neu 9 o’r Bil, ac unrhyw fangreoedd di-fwg ychwanegol (a ddynodir drwy rinwedd Adran 10) a cherbydau di-fwg (a ddynodir drwy rinwedd Adran 12) a ddynodir gan Weinidogion Cymru.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae’r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i roi dyletswydd ar reolwyr tir ysgolion, tir ysbyty a meysydd chwarae cyhoeddus, unrhyw fangre ddi-fwg ychwanegol a’r rhai sy’n gyfrifol am gerbydau di-fwg yng Nghymru i gymryd camau rhesymol i atal ysmygu yn eu mangreoedd/cherbydau. Darperir ar gyfer pwerau o’r fath i wneud rheoliadau yn Neddf Iechyd 2006 ar hyn o bryd, ond dim ond o ran ysmygu mewn mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg.</p> <p>Wrth osod cyfyngiad ar ysmygu ar dir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae cyhoeddus ar wyneb y Bil, rhoddwyd ystyriaeth i osod dyletswydd ar reolwyr y llefydd hynny yng Nghymru i gymryd camau rhesymol i atal ysmygu ar y tir y maent yn gyfrifol amdano. Penderfynwyd peidio â gosod dyletswydd ar wyneb y Bil oherwydd bod llefydd o’r fath yn eang ac yn wasgaredig.</p> <p>O ran cerbydau di-fwg, mae Deddf Iechyd 2006 a Rheoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 (fel y’u diwygiwyd gan Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) (Diwygio) 2015) yn rhoi’r ddyletswydd i gymryd camau rhesymol i atal ysmygu ar weithredwr, gyrrwr ac unrhyw unigolyn ar gerbyd sy’n gyfrifol am drefn a diogelwch arno. Bwriad y polisi yw parhau i wneud yr unigolion hyn yn gyfrifol mewn unrhyw gerbydau a ddynodir yn ddi-fwg. O ran unrhyw fangreoedd di-fwg ychwanegol a ddynodir o dan Adran 10, bwriedir hefyd penderfynu ar sail achosion unigol pa un a</p>	

ddylid rhoi'r ddyletswydd ar reolwr y mangreoedd hynny ai peidio.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Mae angen y pŵer hwn i greu'r drosedd o fethu ag atal unigolyn rhag ysmegu mewn unrhyw fangre ddi-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg a ddynodir gan reoliadau, neu i ymestyn y drosedd i dir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae os oes angen cefnogi gorfodi. Bydd hyn yn galluogi awdurdodau gorfodi i erlyn pobl y maent yn credu eu bod wedi cyflawni trosedd o'r fath, fel ei bod yn bosibl y byddant yn destun dirwy ar y raddfa safonol yn dilyn colffarn ddiannod.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Ar hyn o bryd, mae Adran 8(3) o Ddeddf Iechyd 2006 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n rhoi dyletswydd ar reolwyr unrhyw fannau di-fwg ychwanegol (a ddynodir drwy rinwedd Adran 4 o Ddeddf Iechyd 2006), a'r rhai sy'n gyfrifol am gerbydau di-fwg yng Nghymru (a ddynodir drwy rinwedd Adran 5) i achosi i unigolyn sy'n ysmegu yno i roi'r gorau i ysmegu. Mae rheoliadau a wneir o dan y pwerau hyn yn Neddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn gadarnhaol. Defnyddir y pwerau hyn o ran cerbydau di-fwg yn rheoliad 7 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 (fel y'u diwygiwyd gan Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) (Diwygio) 2015).

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Amodau i'w bodloni wrth ddewis neilltuo rhan o dir ysgol yn fan lle caniateir ysmegu.
RHAN O'R BIL	Pennod 1, Rhan 2
ADRAN	7(6)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 7(5) yn caniatáu i berson sy'n gyfrifol am ysgol yng Nghymru, sy'n darparu llety preswyl i ddisgyblion, ddynodi rhan o dir yr ysgol lle caniateir ysmegu. Mae'r pŵer hwn, yn adran 7(6) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu amodau sy'n berthnasol i unrhyw achos o neilltuo o'r fath.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i bennu amodau y caiff yr unigolyn sy'n gyfrifol am ysgol ddynodi rhan ysmegu ar y tir. Er enghraifft, gallai'r amodau gynnwys maint neu leoliad y man sydd wedi'i ddynodi, a'r amserau penodol pan mae'n gymwys.</p> <p>Gall rheoliadau o'r fath a wneir o dan Adran 7(6) hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r unigolyn cyfrifol gadw cofnodion am unrhyw ddynodiad o'r fath, a gallant bennu'r amgylchiadau pan fydd y dynodiad yn peidio â bod yn weithredol.</p> <p>Bydd hyn yn sicrhau na cheir dynodi y tir cyfan yn lle nad yw'n ddi-fwg, ac na cheir gweithredu rhannau ysmegu mewn modd ad-hoc.</p> <p>Y bwriad polisi cyfredol yw na fydd unrhyw rwymedigaeth ar yr unigolyn sy'n gyfrifol am dir yr ysgol ddynodi manau lle nad yw'r gofynion di-fwg yn gymwys. Mae'r pŵer wedi ei gynnwys er mwyn sicrhau bod gan yr unigolyn cyfrifol y rhyddid i ddynodi man ysmegu os oes angen, er enghraifft os yw ef/hi o'r farn bod disgyblion mewn ysgolion preswyl sy'n 18 oed neu'n hŷn yn cael eu rhoi mewn perygl o ganlyniad i adael tir yr ysgol i ysmegu.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Ceir defnyddio'r pŵer hwn i ychwanegu eglurder i'r drefn ddi-fwg ar dir ysgol sy'n darparu llety preswyl i ddisgyblion, er mwyn i reolwyr ddynodi manau ysmegu (os ydynt yn dymuno gwneud hynny) mewn modd cyson.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Amodau i'w bodloni wrth ddewis neilltuo rhan o dir ysbyty yn fan lle caniateir ysmegu.
RHAN O'R BIL	Pennod 1 o Ran 2
ADRAN	8(5)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 8(4) yn caniatáu i berson sy'n gyfrifol am ysbyty yng Nghymru ddynodi rhan o dir yr ysgol lle caniateir ysmegu. Mae'r pŵer hwn, yn adran 8(5) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu amodau sy'n berthnasol i unrhyw achos o neilltuo o'r fath.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i bennu amodau y caiff unigolyn sy'n gyfrifol am ysbyty ddynodi rhan ysmegu ar y tir. Er enghraifft, gallai'r amodau gynnwys maint neu leoliad y man sydd wedi'i ddynodi, a'r amserau penodol pan mae'n gymwys.</p> <p>Gall rheoliadau o'r fath a wneir o dan Adran 8(5) hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r unigolyn cyfrifol gadw cofnodion am unrhyw ddynodiad o'r fath, a gallant bennu'r amgylchiadau pan fydd y dynodiad yn peidio â bod yn weithredol.</p> <p>Bydd hyn yn sicrhau na cheir dynodi'r tir cyfan yn lle nad yw'n ddi-fwg, ac na cheir gweithredu manau ysmegu mewn modd ad-hoc.</p> <p>Y bwriad polisi cyfredol yw na fydd unrhyw rwymedigaeth ar yr unigolyn sy'n gyfrifol am dir yr ysbyty ddynodi rhannau lle nad yw'r gofynion di-fwg yn gymwys. Mae'r pŵer wedi ei gynnwys er mwyn sicrhau bod gan yr unigolyn cyfrifol y rhyddid i ddynodi man ysmegu os oes angen, er enghraifft os yw ef/hi o'r farn bod staff neu gleifion yn cael eu rhoi mewn perygl o ganlyniad i adael tir yr ysbyty i ysmegu.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Ceir defnyddio'r pŵer hwn i ychwanegu eglurder i'r drefn ddi-fwg ar dir ysbyty er mwyn i reolwyr ddynodi rhannau ysmegu (os ydynt yn dymuno gwneud hynny) mewn modd cyson.</p>	

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Mangreoedd di-fwg ychwanegol
RHAN O'R BIL	Pennod 1, Rhan 2
ADRAN	10(1)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddynodi unrhyw lle, neu ddisgrifiad o lle, yng Nghymru yn ddi-fwg. Nid oes yn rhaid i'r lleoedd di-fwg ychwanegol fod yn gaeedig neu'n sylweddol gaeedig ond mae'n rhaid nad ydynt eisoes wedi eu dynodi'n ddi-fwg gan y Bil. Mae bod yn 'ddi-fwg' yn y darpariaethau hyn yn golygu na chaniateir ysmegu, oni bai fod esemptiad yn gymwys. Mae'r rheoliadau'n caniatáu i Weinidogion Cymru ystyried yr amgylchiadau, yr amseroedd, yr amodau a/neu'r ardaloedd lle dylai unrhyw fangreoedd ychwanegol fod yn ddi-fwg ar sail achosion unigol.</p> <p>Caiff y rheoliadau hefyd ddarparu ar gyfer esemptiadau i statws di-fwg unrhyw fangreoedd di-fwg ychwanegol. Er enghraifft, gallai'r rheoliadau ganiatáu i'r unigolyn sy'n gyfrifol am y fangre ddi-fwg ddynodi manau lle caiff ysmegu ei ganiatáu. Byddai'n rhaid i'r dynodiad gyd-fynd ag unrhyw amodau a nodir yn y rheoliadau.</p> <p>O dan y pŵer hwn, ni chaiff y fangre ddi-fwg ychwanegol fod yn annedd breifat (Sylwer bod anheddau preifat sy'n cael eu defnyddio fel gweithle wedi eu cynnwys o dan Adran 5.)</p> <p>Bydd Gweinidogion Cymru yn gallu dynodi mangre ddi-fwg ychwanegol dim ond lle maent yn fodlon bod dynodi'r lle hwnnw'n ddi-fwg yn debygol o gyfrannu tuag at hybu iechyd pobl Cymru.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i greu mangreoedd di-fwg ychwanegol lle mae gwneud hynny'n debygol o gyfrannu tuag at hybu iechyd pobl Cymru.</p> <p>Y bwriad yw creu manau di-fwg ychwanegol nad ydynt yn gaeedig yn ychwanegol at dir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae cyhoeddus a gyflwynir yn Adrannau 7, 8 a 9 o'r Bil. Gallai hyn gynnwys amrywiaeth o leoliadau – mae awgrymiadau blaenorol i'w dynodi'n fannau di-fwg yn y dyfodol wedi cynnwys traethau, rhannau agored o gaffis lle y caiff bwyd ei fwyta, tir colegau a phrifysgolion, a'r tu allan i gartiau ysgolion.</p> <p>Mae'r pŵer i wneud rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ganiatáu i fannau o fewn y mangreoedd di-fwg ychwanegol hynny i gael eu hesemptio o'r gofynion di-fwg</p>	

Ile maent wedi'u dynodi felly gan reolwr y mangreoedd hynny.

Y bwriad polisi presennol yw na fydd unrhyw rwymedigaeth ar yr unigolyn sy'n gyfrifol am y fangre ddi-fwg ychwanegol i ddynodi mannau o fewn y fangre lle nad yw'r gofynion di-fwg yn gymwys, oni bai bod hynny o dan amgylchiadau penodol a bennir gan Weinidogion Cymru. Byddai'n rhaid i unrhyw ddynodiad gydymffurfio â gofynion penodol yn y rheoliadau.

Mae'r pŵer yn caniatáu hyblygrwydd i wneud rheoliadau ar leoedd ychwanegol nad ydynt yn gaeedig yn y dyfodol os bydd Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod gwneud hynny'n debygol o gyfrannu at hybu iechyd pobl Cymru.

Mae Adran 11 yn cyfyngu pŵer Gweinidogion Cymru o dan Adran 10(1) i ddynodi anheddau yn fangreoedd di-fwg ychwanegol. Ceir dynodi anheddau'n ddi-fwg gan Weinidogion Cymru i'r graddau nad ydynt yn gaeedig neu'n sylweddol gaeedig yn unig ac maent yn weithleoedd neu'n agored i'r cyhoedd, a cheir eu gwneud yn ddi-fwg yn ystod yr amserau y mae unigolyn o dan 18 yn bresennol yn unig.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Mae angen y pŵer hwn i barhau i sicrhau nad yw ymddygiadau ysmegu'n cael eu hail normaleiddio trwy ganiatáu ysmegu mewn mannau penodol nad ydynt yn gaeedig; yn enwedig y rhai lle mae plant a phobl ifanc yn aml yn bresennol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae'r pwerau hyn yn wahanol i'r rhai o dan Adran 4 o Ddeddf Iechyd 2006, lle gall Gweinidogion Cymru ddynodi lle di-fwg ychwanegol yng Nghymru dim ond os oes, yn eu barn nhw, perygl sylweddol y byddai unigolion sy'n bresennol yn y lle yn cael eu hamlygu i lawer iawn o fwg heb y dynodiad. Mae rheoliadau a wneir dan Adran 4 o Ddeddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn gadarnhaol ond nid yw Gweinidogion Cymru wedi defnyddio'r pŵer hwn.

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Cerbydau di-fwg
RHAN O’R BIL	Pennod 1, Rhan 2
ADRAN	12(1)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae’r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy’n darparu ar gyfer cerbydau i fod yn ddi-fwg. Mae’n galluogi Gweinidogion Cymru i’w gwneud yn ofynnol i fathau penodol o gerbydau i fod yn ddi-fwg, i bennu’r amgylchiadau lle mae cerbydau’n ddi-fwg, i ddarparu y dylai’r cerbyd fod yn ddi-fwg pan fo wedi ei leoli mewn ardaloedd penodol ac i wneud esemptiadau i unrhyw un o’r gofynion hyn. Gall Gweinidogion Cymru ddynodi cerbyd yn ddi-fwg dim ond pan fyddant wedi’u bodloni bod gwneud hynny’n debygol o gyfrannu at hybu iechyd pobl Cymru. Mae ysmegu wedi ei wahardd mewn cerbyd di-fwg, oni bai bod Gweinidogion Cymru yn gwneud rheoliadau i ddarparu ar gyfer esemptiadau.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i sefydlu trefn ddi-fwg ar gyfer cerbydau yng Nghymru sy’n benodol i fathau penodol o gerbydau, a manylion pryd a ble y mae’n rhaid iddynt fod yn ddi-fwg. Mae hyn yn caniatáu hyblygrwydd fel y gellir addasu’r drefn ar gyfer cerbydau di-fwg ar gyfer sefyllfaoedd penodol.</p> <p>Bwriad y polisi yw y dylai’r holl gerbydau a ddefnyddir ar gyfer cludo’r cyhoedd neu at ddibenion gwaith gan fwy nag un unigolyn fod yn ddi-fwg drwy’r amser.</p> <p>Ar hyn o bryd, nid yw’n fwriad i’r polisi ei gwneud yn ofynnol i gerbydau preifat, gan gynnwys cerbydau rhent preifat, fod yn ddi-fwg oni bai eu bod yn cludo unigolion dan 18 oed, neu oni bai bod y trefniant rhentu preifat yn cynnwys gyrrwr, lle byddai’r trefniant rhentu’n weithle yn yr achos hwnnw ac felly dylai fod yn ddi-fwg.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae angen y pŵer hwn i alluogi Gweinidogion Cymru i wneud y gofynion di-fwg yn gymwys i gerbydau mewn amrywiaeth o leoliadau a sefyllfaoedd. Er enghraifft, gallai’r rheoliadau ddynodi cerbydau a ddefnyddir ar gyfer trafndiaeth gyhoeddus yn ddi-fwg (er enghraifft bysiau), cerbydau sy’n weithleoedd (er enghraifft tacsis), a cherbydau preifat sy’n cludo pobl dan 18 oed.</p> <p>Mae ail-ddatganiad Deddf Iechyd 2006 yn creu’r angen i ail-sefydlu’r drefn ddi-fwg ar gyfer cerbydau. Mae’r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud hyn.</p>	

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Roedd Adran 95 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014 yn diwygio Adran 5 o Ddeddf Iechyd 2006 i ddarparu pwerau galluogi i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i wahardd ysmegu mewn cerbydau preifat sy'n cludo unigolion dan 18 oed. Defnyddiwyd y pŵer i wneud Rheoliadau Mangreoedd Di-fwg etc (Cymru) (Diwygio) 2015.

Mae rheoliadau a wneir o dan y pwerau yn Neddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn gadarnhaol.

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Esemptio mangreoedd o'r gofynion di-fwg
RHAN O'R BIL	Pennod 1 o Ran 2
ADRAN	13(1)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i esemptio mangreoedd, neu fannau penodedig mewn mangreoedd yng Nghymru, o'r gofyniad i fod yn ddi-fwg.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i ganiatáu ysmegu mewn mangreoedd cyhoeddus neu weithleoedd penodol, neu fannau penodol yn y mangreoedd hyn (h.y. eu hesemptio o'r gofynion di-fwg). Bydd hyn yn sicrhau rhywfaint o hyblygrwydd yn y defnydd o'r drefn ddi-fwg yng Nghymru.</p> <p>Mae esemptiadau o'r drefn ddi-fwg bresennol yn gymwys i ystafelloedd penodol mewn cartrefi gofal, hosbisau oedolion, unedau iechyd meddwl, cyfleusterau ymchwil neu brofi, gwestai, tai llety, tafarnau, hostelau a chlybiau aelodau. Darperir ar gyfer y rhain o dan reoliad 3 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007. Mewnosodwyd esemptiad dros dro ar gyfer celloedd mewn carchardai i'r rheoliadau hyn gan Reoliadau Mangreoedd Di-fwg etc. (Cymru) (Diwygio) 2016.</p> <p>Ceir ymrwymiad yng Nghynllun Gweithredu Cymru ar Reoli Tybaco i adolygu'r esemptiad o'r gofynion di-fwg presennol ar gyfer unedau iechyd meddwl sy'n darparu llety preswyl. Y bwriad yw adolygu'r esemptiad hwn pan wneir rheoliadau dan y pŵer hwn. Y bwriad hefyd yw cadw'r holl esemptiadau eraill, ar wahân i'r esemptiad ar gyfer celloedd mewn carchardai sydd i ddod i ben ar 5 Ebrill 2017.</p> <p>Ar hyn o bryd, ni fwriedir ychwanegu unrhyw esemptiadau pellach ar gyfer gweithleoedd a mangreoedd cyhoeddus sy'n ychwanegol at y rhai y darperir ar eu cyfer eisoes gan Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae angen y pŵer hwn i alluogi Gweinidogion Cymru i eithrio lleoliadau y gellid eu hystyried yn annedd unigolyn am y tro o'r gofynion di-fwg. Er enghraifft, bydd hyn yn berthnasol mewn lleoliadau fel ystafell mewn gwesty neu dŷ llety. Mae hyn yn cydfynd â'r bwriad polisi na ddylai'r gofynion di-fwg fod yn gymwys i anheddau preifat.</p> <p>Mae angen y pŵer hefyd i eithrio cymhwysiad y gofynion di-fwg mewn gweithleoedd</p>	

neu fangreoedd cyhoeddus sydd â rhesymau y gellir eu cyfiawnhau am ganiatáu ysmegu. Er enghraifft, gallai hyn fod yn briodol mewn mangreoedd lle mae gwaith ymchwil ar roi'r gorau i ysmegu neu brofion allyriadau'n cael eu gwneud.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae pŵer cyfatebol i esemptio mangreoedd o'r gofynion di-fwg presennol wedi ei gynnwys yn Adran 3 o Ddeddf Iechyd 2006. Mae rheoliadau a wneir dan y pwerau hyn yn Ndeddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn gadarnhaol. Mae Rheoliad 3 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007, a wnaed o dan Ddeddf Iechyd 2006, yn nodi'r mangreoedd lle gall rheolwyr ddynodi ystafelloedd ysmegu (h.y. gallant ddynodi ystafelloedd i gael eu hesemptio o ofynion di-fwg Ddeddf Iechyd 2006).

Bydd yr esemptiad dros dro ar gyfer celloedd mewn carchardai, a fewnosodwyd i'r rheoliadau hyn gan Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) (Diwygio) yn dod i ben ar 5 Ebrill 2017.

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Arwyddion di-fwg
RHAN O'R BIL	Pennod 1 o Ran 2
ADRAN	14(1)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n pennu gofynion ar gyfer arwyddion di-fwg. Gallai gofynion o'r fath gynnwys sut y dylid arddangos yr arwyddion yn ogystal â manylebau'n ymwneud â dimensiynau'r arwydd, isafswm maint y testun a'r ffont, unrhyw waith graffig neu symbol y mae'n rhaid ei gynnwys ac unrhyw rybudd mandadol.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae arwyddion di-fwg yn cyfathrebu'r gofyniad i beidio ag ysmegu mewn mangreoedd, lleoedd a cherbydau di-fwg. Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau'n nodi manylebau technegol arwyddion di-fwg. Bydd hyn yn sicrhau cysondeb yr arwyddion a arddangosir.</p> <p>Y bwriad yw nodi gofynion ar gyfer arwyddion o ran y rhwymedigaeth i beidio ag ysmegu. Gall y gofynion ar gyfer pob arwydd fod yn wahanol yn dibynnu a fyddant yn cael eu defnyddio mewn mangreoedd di-fwg caeedig neu sylweddol gaeedig, mewn cerbydau di-fwg, tir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae cyhoeddus, neu mewn mangreoedd di-fwg eraill nad ydynt yn gaeedig neu'n sylweddol gaeedig (y cyfeirir atynt fel "mangreoedd di-fwg ychwanegol" yn y Bil).</p> <p>O ran mangreoedd di-fwg caeedig neu sylweddol gaeedig, y bwriad yw i feddianwyr/rheolwyr mangreoedd o'r fath i gadw eu harwyddion di-fwg presennol at y diben o gyfathrebu'r gofyniad i beidio ag ysmegu mewn mangreoedd di-fwg caeedig neu sylweddol gaeedig. Darperir ar gyfer y manylebau cyfredol ar gyfer arwyddion di-fwg mewn mangreoedd caeedig neu sylweddol gaeedig yn rheoliad 5 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007. Ni fydd y manylebau ar gyfer arwyddion o'r fath yn newid o ganlyniadau i reoliadau sy'n cael eu gwneud yn defnyddio'r pŵer newydd hwn. Ni fydd angen diweddarau na disodli'r arwyddion di-fwg presennol felly.</p> <p>Bydd y gofynion i'r arwyddion sydd i'w harddangos mewn mangreoedd di-fwg nad ydynt yn gaeedig neu nad ydynt yn sylweddol gaeedig trwy Adrannau 7, 8 a 9, a chan reoliadau a wneir o dan Adran 10, yn wahanol i'r rhai hynny ar gyfer mangreoedd di-fwg a amlinellir uchod. Y bwriad presennol yw defnyddio'r un ddelwedd graffeg a'r un neges; fodd bynnag, bydd y gofynion eraill fel ei ddimensiynau a ble y dylid gosod yr arwyddion yn wahanol er mwyn adlewyrchu'r amgylchedd nad yw'n gaeedig neu nad yw'n sylweddol gaeedig.</p>	

Hefyd, mae angen arwyddion ar wahân i gyfathrebu am esemptiadau o'r drefn ddi-fwg, er enghraifft, caiff rheolwyr tir ysgolion a thir ysbytai ddynodi man ysmegu y tu allan. Gall y rheoliadau gynnwys gofynion ynglŷn ag arwyddion o'r fath.

Ni chaiff rheoliadau a wneir o dan yr adran hon ei gwneud yn ofynnol i arwyddion di-fwg gael eu harddangos mewn mangreoedd a ddefnyddir fel anheddau.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Mae angen y pŵer er mwyn darparu manylion technegol i'r cynllun deddfwriaethol. Mae angen i'r cyhoedd fod yn ymwybodol o ba fangreoedd, lleoedd a cherbydau sy'n ddi-fwg gan y byddant yn cyflawni trosedd os byddant yn ysmegu mewn mangreoedd, lleoedd a cherbydau di-fwg o'r fath. Defnyddir y weithdrefn negyddol yma gan y bydd y rheoliadau o natur dechnegol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae Adran 6 o Ddeddf Iechyd 2006 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru bennu'r gofynion ar gyfer arwyddion dim ysmegu mewn rheoliadau. Mae rheoliadau a wneir o dan y pwerau hyn yn Neddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn negyddol. Mae rheoliad 5 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 yn sefydlu'r gofynion presennol ar gyfer arwyddion dim ysmegu ar gyfer mangreoedd di-fwg, ac mae rheoliad 6 yn darparu'r gofynion presennol ar gyfer arwyddion dim ysmegu mewn cerbydau di-fwg.

Mae'n debygol y bydd yn rhaid hysbysu am unrhyw reoliadau sy'n defnyddio'r pŵer hwn yn unol ag Erthygl 9(2) o Gyfarwyddeb 98/34/CE ("y Gyfarwyddeb Safonau Technegol"), gan y byddant yn pennu safonau technegol ar gyfer yr arwyddion i'w defnyddio.

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Arwyddion ar gyfer mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg
RHAN O’R BIL	Pennod 1, Rhan 2
ADRAN	14(3)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 14(1) yn ei gwneud yn ofynnol i'r rhai sy'n meddiannu neu'n rheoli mangreoedd neu weithleoedd di-fwg, tir ysgolion, tir ysbytai neu feysydd chwarae cyhoeddus, arddangos arwyddion di-fwg. Mae'r pŵer yn Adran 14(3) yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n rhoi dyletswydd gyfatebol ar y rhai sy'n meddiannu neu'n rheoli mangreoedd di-fwg ychwanegol (a ddynodwyd drwy rinwedd Adran 10) a cherbydau di-fwg (a ddynodwyd drwy rinwedd Adran 12).</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd arwyddion di-fwg yn cyfathrebu'r gofyniad i beidio ag ysmegu mewn mangreoedd di-fwg yng Nghymru.</p> <p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i reolwyr neu feddianwyr mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg arddangos arwyddion di-fwg.</p> <p>Pe byddai Gweinidogion Cymru yn gwneud rheoliadau o dan Adran 10 i ddarparu ar gyfer mangreoedd di-fwg ychwanegol, y bwriad yw ei gwneud yn ofynnol i reolwr neu feddianwr y fangre ddi-fwg ychwanegol sicrhau bod arwyddion di-fwg priodol yn cael eu harddangos.</p> <p>Nid oes bwriad i newid y gofyniad o dan Reoliad 6 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007, sy'n rhoi dyletswydd ar weithredwr, gyrrwr ac unrhyw unigolyn mewn cerbyd sy'n gyfrifol am drefn neu ddiogelwch ynddo i sicrhau bod arwyddion dim ysmegu'n cael eu harddangos.</p> <p>Nid oes bwriad ychwaith i newid y safbwynt ynglŷn â Rheoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) (Diwygio) 2015, ynglŷn ag ysmegu mewn ceir sy'n cario plant dan 18 oed, ac nid yw'n cynnwys gofyniad i ddarparu arwyddion.</p> <p>Ni chaiff rheoliadau a wneir o dan yr adran hon ei gwneud yn ofynnol i arwyddion di-fwg gael eu harddangos mewn mangreoedd a ddefnyddir fel anheddau.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	

Mae angen y pŵer hwn i alluogi Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i reolwyr/meddianwyr mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg i arddangos arwyddion. Mae angen y pŵer hefyd i sicrhau bod y cyhoedd yn ymwybodol, trwy arwyddion priodol, y dylai'r fangre ychwanegol neu'r cerbyd dan sylw fod yn ddi-fwg.

Mae'r ddyletswydd gyfatebol i reolwr mannau cyhoeddus a gweithleoedd di-fwg ar wyneb y Bil ac felly'n destun craffu llawn gan y Cynulliad. Defnyddir y weithdrefn gadarnhaol felly ar gyfer rheoliadau a wneir dan o Adran 14(3) er mwyn sicrhau lefel debyg o graffu gan y Cynulliad gan y bydd y rheoliadau'n rhoi dyletswydd ar reolwyr mangreoedd di-fwg ychwanegol a cherbydau di-fwg.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae Adran 6(2) o Ddeddf Iechyd 2006 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i unigolion neu ddisgrifiadau o unigolion arddangos arwyddion dim ysmegu mewn lleoedd sy'n ddi-fwg drwy rinwedd Adran 4 o'r Ddeddf honno, a cherbydau sy'n ddi-fwg drwy rinwedd Adran 5. Mae rheoliadau a wneir o dan y pwerau hyn yn Neddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn gadarnhaol. Mae Rheoliad 6 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 yn darparu'r gofynion presennol ar gyfer arwyddion dim ysmegu mewn cerbydau di-fwg. Mae hyn yn cynnwys dyletswydd ar weithredwr, gyrrwr ac unrhyw unigolyn mewn cerbyd sy'n gyfrifol am drefn neu ddiogelwch ynddo i sicrhau yr arddangosir arwyddion dim ysmegu.

Bydd rheoliadau a wneir trwy rinwedd 14(1) yn darparu gofynion, am y tro cyntaf, i arddangos arwyddion mewn mannau nad ydynt yn gaeedig neu'n sylweddol gaeedig.

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Awdurdodau gorfodi
RHAN O’R BIL	Pennod 1 o Ran 2
ADRAN	15(1)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae’r pŵer hwn yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddynodi unigolion, neu ddisgrifiadau o unigolion, yn awdurdodau gorfodi at ddibenion y Bennod hon. Mae’n rhaid i’r rheoliadau hefyd nodi’r disgrifiadau o fangreoedd, lleoedd neu gerbydau y mae awdurdod gorfodi wedi’u ddynodi iddynt. Swyddog awdurdodedig yw unrhyw unigolyn a awdurdodir gan yr awdurdod gorfodi i gyflawni ei swyddogaethau gorfodi. Gall y swyddog awdurdodedig fod yn un o swyddogion yr awdurdod gorfodi neu beidio.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd rheoliadau a wneir dan y pŵer hwn yn sefydlu pwy sy’n gyfrifol am orfodi’r gofynion di-fwg, a disgrifiadau o’r mangreoedd, lleoedd neu gerbydau y mae’r awdurdod gorfodi’n gyfrifol amdanynt. Y bwriad yw y bydd cynghorau sir a bwrdeistref sirol yng Nghymru (awdurdodau lleol) yn cael eu dynodi’n awdurdodau gorfodi ar gyfer gorfodi’r gofynion di-fwg mewn mangreoedd cyhoeddus a gweithleoedd, tir ysgolion, tir ysbytai a meysydd chwarae cyhoeddus, yn ogystal ag unrhyw fangreoedd di-fwg ychwanegol. Mae Adran 15(4) yn caniatáu i’r awdurdod gorfodi dynodedig wneud trefniadau gydag awdurdod gorfodi arall er mwyn i achos y mae’n ymdrin ag ef gael ei gymryd drosodd gan yr awdurdod hwnnw.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae angen y pŵer hwn gan ei fod yn ychwanegu manylion technegol at y drefn ddi-fwg. Mae’r manylyn hwn yn gymharol fân yn y cynllun deddfwriaethol cyfredol ac felly trwy reoliadau yw’r ffordd orau o’i gyflawni.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
<p>Mae Adran 10(1) o Ddeddf Iechyd 2006 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddynodi cyrff neu ddisgrifiadau o gyrff yn awdurdodau gorfodi at ddiben Pennod 1 o Ran 1 o’r Ddeddf honno. Mae rheoliadau a wneir o dan y pwerau hyn yn Neddf Iechyd 2006 yn destun y weithdrefn negyddol. Mae Rheoliad 8(1) o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 yn dynodi cynghorau sir a bwrdeistref sirol yng Nghymru i orfodi darpariaethau di-fwg Deddf Iechyd 2006 o ran y mangreoedd a’r</p>	

cerbydau sydd yn eu hardaloedd.

O ran cerbydau preifat di-fwg sy'n cludo pobl dan 18 oed, mae Rheoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) (Diwygio) 2015 yn dynodi'r Heddlu yn ogystal â chynghorau sir a bwrdeistref sirol yn awdurdod gorfodi perthnasol.

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Ystyr "caeedig", "sylweddol gaeedig" a "nad yw'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig" o ran mangreoedd di-fwg
RHAN O'R BIL	Pennod 1 o Ran 2
ADRAN	25(7)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddiffinio'r hyn a olygir gan y termau "caeedig", "sylweddol gaeedig" ac "nad yw'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig" o ran llefydd di-fwg.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i egluro pa rannau o weithleoedd a mangreoedd sy'n agored i'r cyhoedd y mae'n ofynnol iddynt fod yn ddi-fwg.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae'r pŵer yn ofynnol er mwyn darparu manylion technegol i'r cynllun deddfwriaethol. Bydd y diffiniadau a ddarperir mewn rheoliadau yn ychwanegu manylder at ystyr y geiriau "caeedig", "sylweddol gaeedig" ac "nad yw'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig".</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
<p>Mae Adran 2(5) o Ddeddf Iechyd 2006 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n pennu ystyr "caeedig" a "sylweddol gaeedig". Mae diffiniadau cyfredol "caeedig" a "sylweddol gaeedig", at ddibenion mangreoedd di-fwg o dan Ddeddf Iechyd 2006 wedi eu nodi yn rheoliad 2 o Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007.</p>	

Pennod 2 – Manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Pennu’r awdurdod cofrestru i gynnal cofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin
RHAN O’R BIL	Pennod 2, Rhan 2
ADRAN	27(2)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 27 y Bil yn rhoi dyletswydd ar yr awdurdod cofrestru i gynnal cofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin.</p> <p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i bennu pa sefydliad fydd yn cyflawni swyddogaeth yr awdurdod cofrestru. Mae Adran 27(8) yn darparu y gall y rheoliadau bennu Gweinidogion Cymru yn awdurdod cofrestru. Gallai hyn fod yn ofynnol i sicrhau bod y gofrestr yn parhau i fod yn weithredol.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau’n pennu awdurdod lleol, neu sefydliad statudol, gwirfoddol neu breifat arall, i weithredu fel awdurdod cofrestru ar gyfer cofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae ar Weinidogion Cymru angen y gallu i bennu sefydliad i gynnal y gofrestr. Yna, bydd yn ofynnol i’r sefydliad a bennir yn y rheoliadau hyn, y cyfeirir ato fel yr awdurdod cofrestru, gyflawni’r dyletswyddau sy’n ofynnol gan yr awdurdod cofrestru sydd wedi eu cynnwys ym Mhennod 2 o Ran 2 y Bil.</p> <p>Bydd angen hefyd i Weinidogion Cymru allu newid y sefydliad a enwebir fel yr awdurdod cofrestru dan amgylchiadau penodol. Er enghraifft, bydd y pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i ymateb i sefyllfa lle na fydd y sefydliad a enwebwyd fel yr awdurdod cofrestru yn gallu parhau i gyflawni’r swyddogaeth. Hefyd, bwriedir i’r gallu i enwebu Gweinidogion Cymru fel yr awdurdod cofrestru gynnig hyblygrwydd ychwanegol er mwyn sicrhau y bydd y gofrestr yn parhau i weithredu os bydd anawsterau wrth ddod o hyd i sefydliad addas i gyflawni’r swyddogaeth hon.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Y ffurflen gais ar gyfer y gofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin, yr wybodaeth ar y ffurflen a'r ffi gysylltiedig.
RHAN O'R BIL	Pennod 2 o Ran 2
ADRAN	28(3)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 28 y Bil yn trafod ceisiadau gan fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin i gael eu cynnwys ar y gofrestr. Mae hyn yn cynnwys manylion am y math o wybodaeth y mae'n rhaid i gais am le ar y gofrestr ei chynnwys.</p> <p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddarparu manylion am ffurf cais, sut y dylid ei gyflwyno, unrhyw wybodaeth y mae'n rhaid ei chynnwys, ac ar gyfer ffi i gyd-fynd â'r cais.</p> <p>Cyn gwneud unrhyw reoliadau o dan adran 28(3), mae'n rhaid i Weinidogion Cymru ystyried a oes pobl sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y rheoliadau, a chynnal ymgynghoriad gydag unrhyw gynrychiolwyr y mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn briodol i ymgynghori â nhw.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Byddai'r rheoliadau'n darparu manylion ar sut y byddai'n ofynnol i fanwerthwr gyflwyno cais i gael ei gynnwys ar y gofrestr. Y bwriad yw y bydd modd i ymgeiswyr gwblhau cais naill ai'n electronig neu ar bapur.</p> <p>Ymgysylltir â rhanddeiliaid (fel adrannau safonau masnachu a manwerthwyr) er mwyn sicrhau y cesglir yr wybodaeth berthnasol a chadw'r broses ymgeisio mor syml ag sy'n bosibl.</p> <p>O ran y mathau eraill o wybodaeth i'w cynnwys ar y gofrestr, bwriedir ar hyn o bryd mai'r wybodaeth ychwanegol y gofynnir amdani fydd yr hyn a allai fod yn ddefnyddiol i leihau mynediad at dybaco a chynhyrchion nicotin i unigolion o dan 18 oed yn unig.</p> <p>Bydd y rheoliadau hefyd yn amlinellu a oes ffi'n ofynnol yn rhan o gais. Y bwriad ar hyn o bryd yw y bydd yn rhaid i ymgeiswyr dalu ffi fach yn rhan o gais cofrestru. Nid yw union fanylion y strwythur ffioedd wedi eu penderfynu eto, ond y bwriad ar hyn o bryd yw cael ffi o £30 i dalu am gais ac i gofrestru un fangre, â £10 arall ar gyfer pob mangre ychwanegol. Bwriedir i lefel y ffi gael ei chadw ar lefel resymol na fyddai'n afresymol i fanwerthwyr bach.</p>	

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Mae angen y pŵer hwn er mwyn sicrhau bod yr wybodaeth a nodir ar y gofrestr yn berthnasol, ac nad yw'r broses gofrestru'n rhy feichus i fanwerthwyr sydd angen cyflwyno ceisiadau. Bydd angen datblygu union ffurf y cais gyda mewnbwn gan randdeiliaid. Hefyd, ar ôl lansio'r gofrestr, efallai y bydd angen diwygio'r ffurf neu'r fformat ar gyfer cyflwyno cais i'r awdurdod cofrestru, er enghraifft er mwyn gwella'r broses, neu ei gwneud yn gynt ac yn haws i fanwerthwyr. Ystyrir mai pwerau gwneud rheoliadau yw'r ffordd fwyaf effeithiol o gyflawni hyn gan y byddant yn cynnig y lefel ofynnol o hyblygrwydd.

Yn yr un modd, mae'n bosibl y bydd angen pennu neu newid lefel y ffi yn y dyfodol. Bydd hyn yn cynnig hyblygrwydd i'r ffi gael ei chynyddu neu ei lleihau, yn seiliedig ar newidynnau fel chwyddiant. Byddai angen i unrhyw newidiadau i'r ffi yn y dyfodol gymryd i ystyriaeth yr angen i sicrhau bod ffioedd yn gymesur ac nid yn afresymol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Codi ffi mewn cysylltiad â diwygio'r gofrestr
RHAN O'R BIL	Pennod 2, Rhan 2
ADRAN	31(6)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 31 y Bil yn rhoi dyletswydd ar yr awdurdod cofrestru i ddiwygio'r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin o dan amodau penodol fel;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ar ôl cael hysbysiad gan unigolyn cofrestredig i ddiwygio'r gofrestr, o ran materion a nodir yn Adran 30(1); neu 2. i gywiro unrhyw anghywirdebau yn y gofrestr y daw'n ymwybodol ohonynt ac eithrio drwy gael hysbysiad gan unigolyn cofrestredig. <p>Mae Adran 31 yn amlinellu'r broses y mae'n rhaid i'r awdurdod cofrestru ei dilyn wrth ddiwygio'r gofrestr.</p> <p>Bydd y pŵer yn Adran 31(6) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i ganiatáu i'r awdurdod cofrestru godi ffi mewn cysylltiad â gwneud diwygiadau i'r gofrestr.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau'n pennu a all yr awdurdod cofrestru godi ffi am wneud diwygiadau i'r gofrestr, yn ogystal â lefel y ffi. Felly mae'n darparu manylion technegol cyfyngedig pellach i weithrediad y gofrestr.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Pan fydd y gofrestr yn weithredol yn y lle cyntaf, bwriedir na chodir ffi am ei diwygio. Fodd bynnag, efallai y bydd angen adolygu'r safbwynt hwn ac ystyried codi ffi yn y dyfodol. Bydd hyn yn rhoi'r hyblygrwydd i ystyried y mater hwn, er enghraifft unwaith y bydd yn hysbys faint o geisiadau sy'n dod i law i ddiwygio manylion ar y gofrestr a'r baich gweinyddol y mae hyn yn ei roi ar yr awdurdod cofrestru.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	I ganiatáu i Weinidogion Cymru eithrio mangreoedd penodol o’r gofyniad i gofrestru.
RHAN O’R BIL	Penod 2 o Ran 2
ADRAN	33
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 33 o’r Bil yn darparu y ceir gwneud rheoliadau a fyddai’n esemptio mangreoedd penodol o’r gofyniad i fod wedi’i restru ar y gofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin.</p> <p>Bydd y rheoliadau’n nodi’r mathau o fangreoedd a fyddai’n esempt.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau’n pennu’r mangreoedd lle byddai’r esemptiad yn gymwys, gyda’r canlyniad na fyddai’n ofynnol i fanwerthwyr i gofrestru.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Nid yw rhai manwerthwyr mewn sefyllfa i werthu tybaco neu gynhyrchion nicotin i unrhyw un dan 18 oed. Bydd y pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i esemptio mangreoedd o’r fath, er enghraifft cyfanwerthwyr tybaco nad ydynt yn gwerthu cynhyrchion tybaco i’r cyhoedd neu glybiau aelodau y mae’r aelodaeth yn gyfyngedig i bobl dros 18 oed a’r gallu i werthu tybaco neu gynhyrchion nicotin yn gyfyngedig i aelodau llawn yn unig.</p> <p>Gallai mangreoedd hefyd fod wedi eu heithrio o’r gofyniad i gofrestru os ydynt yn gwerthu cynhyrchion nicotin nad ydynt wedi eu cwmpasu gan y rheoliadau a wneir gan ddefnyddio’r pŵer yn adran 47(2).</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi,	

Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae Deddf Plant a Phobl Ifanc 1933, fel y'i diwygiwyd gan [Orchymyn Plant a Phobl Ifanc \(Gwerthu Tybaco etc.\) 2007 \(O.S. 2007/767\)](#), yn ei gwneud yn anghyfreithlon i werthu tybaco i blant dan 18 oed.

Mae Adran 91 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014 (prynu tybaco etc ar ran plant o dan 18 oed) yn atal prynu tybaco ar ran plant o dan 18 oed.

Mae Rheoliadau Cynhyrchion Anadlu Nicotin (Oedran Gwerthu a Phrynu ar Ran) 2015 yn atal gwerthu cynhyrchion anadlu nicotin i blant o dan 18 oed neu ar eu rhan.

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Cymhwyso’r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin i strwythurau symudol
RHAN O’R BIL	Pennod 2, Rhan 2
ADRAN	34
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae’r pŵer hwn yn rhoi pwerau gwneud rheoliadau i alluogi Gweinidogion Cymru i addasu darpariaeth Pennod 2 o Ran 2, gan gynnwys ei gofynion, wrth ei chymhwyso i gerbyd, stondin, pabell neu strwythur symudol (er enghraifft, trwy ei gwneud yn ofynnol i’r cais ar gyfer cofrestru stondin gynnwys gwybodaeth ychwanegol i’r hyn sy’n ofynnol ar gyfer mangreoedd manwerthu).</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Gallai rheoliadau a wneir o dan y pŵer hwn bennu gwybodaeth benodol y mae’n rhaid ei chynnwys mewn cais i strwythur symudol gael ei gynnwys ar y gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin. Bwriedir i’r pŵer gwneud rheoliadau hwn gael ei ddefnyddio dim ond os bydd angen addasu’r broses ymgeisio ar gyfer strwythurau symudol.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Ystyrir bod nodi unedau symudol, yn enwedig stondinau, yn llawer anoddach na’r mathau eraill o safle manwerthu sy’n cael eu cynnwys ar y gofrestr. Bwriedir felly i’r pŵer gwneud rheoliadau ei gwneud yn bosibl i ddiwygio’r broses ymgeisio er mwyn casglu gwybodaeth arbenigol sy’n unigryw i strwythurau symudol, ac a fyddai’n helpu asiantaethau gorfodi i ymdrin â’r math hwn o fangre fanwerthu. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys rhyw fath o rif masnachu unigryw i stondinau (neu unedau symudol eraill).</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Diffiniad o ‘gynnyrch nicotin’ mewn cysylltiad â’r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin
RHAN O’R BIL	Pennod 2, Rhan 2
ADRAN	47(2)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 47 y Bil yn cynnwys diffiniadau o dermau a ddefnyddir ym Mhennod 2 o Ran 2. Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i nodi mewn rheoliadau yr hyn sydd wedi ei gynnwys yn y diffiniad o “gynnyrch nicotin” yn benodol mewn cysylltiad â’r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau’n pennu'r hyn sy’n “gynnyrch nicotin” mewn cysylltiad â’r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin. Byddai’r rheoliadau hyn yn dynodi felly pa gynhyrchion y mae’n rhaid i fanwerthwr eu cofrestru.</p> <p>Y bwriad ar hyn o bryd yw y bydd y rheoliadau’n diffinio “cynnyrch nicotin” i gynnwys unrhyw gynnyrch nicotin sy’n destun cyfyngiad oedran o ran ei werthu. Ni fydd cynhyrchion nicotin nad oes ganddynt gyfyngiad oedran o ran ei werthu, neu sydd wedi eu trwyddedu fel meddyginiaethau, yn cael eu cynnwys yn y diffiniad o “gynnyrch nicotin” mewn cysylltiad â’r gofrestr.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Ar hyn o bryd, mae Rheoliadau Cynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Oed Gwerthu a Phrynu ar Ran) 2015 yn darparu manylion ynghylch pa gynhyrchion nicotin y gellir eu gwerthu i unigolion 18 oed neu hŷn yn unig. Y bwriad yw y bydd y diffiniad o “gynnyrch nicotin” mewn cysylltiad â’r gofrestr manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin yn adlewyrchu’r rheoliadau hyn, ac felly’n eithrio cynhyrchion meddyginiaethol (er enghraifft cynhyrchion mewnanadlu nicotin sy’n feddyginiaethau trwyddedig).</p> <p>Hefyd, efallai y bydd angen diwygio’r diffiniad o “gynnyrch nicotin” yn y dyfodol i ymateb i amgylchiadau sy’n newid. Bydd hyn yn sicrhau bod y gofrestr yn parhau i fod yn berthnasol ac effeithiol yng ngoleuni datblygiadau ym maes cynhyrchion nicotin yn y dyfodol.</p> <p>Bydd defnydd o’r pŵer yn rhoi eglurder priodol na fyddai’n cael ei gynnig fel arall.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi,	

Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

Pennod 3 - Gwahardd gwerthu tybaco a chynhyrchion nicotin

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Ychwanegu troseddau tybaco neu nicotin newydd at drefn y Gorchymyn Mangre dan Gyfyngiad
RHAN O’R BIL	Pennod 3, Rhan 2
ADRAN	48
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae awdurdod lleol yng Nghymru wedi gallu gwneud cais i’r llys ynadon i orfodi Gorchymyn Mangre dan Gyfyngiad ar fangre mewn cysylltiad â’r troseddau tybaco canlynol, lle y maent wedi’u cyflawni ar dri achlysur ar wahân dros gyfnod o ddwy flynedd;</p> <ol style="list-style-type: none">1. gwerthu unrhyw dybaco neu bapurau sigarét i unigolyn o dan 18 oed, boed at ei ddefnydd ei hun ai peidio, neu2. os profir er boddhad y llysoedd bod peiriant awtomatig ar gyfer gwerthu tybaco a gedwir yn y fangre wedi’i ddefnyddio gan unrhyw unigolyn o dan ddeunaw oed. <p>O ganlyniad i Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014, mae troseddau sy’n ymwneud â gwerthu cynhyrchion nicotin wedi eu cynnwys yn y system Gorchymyn Mangre o dan Gyfyngiad hefyd.</p> <p>Mae Gorchymyn Mangre o dan Gyfyngiad yn gwahardd gwerthu unrhyw dybaco neu bapurau sigarét, i unrhyw unigolyn, am gyfnod penodedig o amser, yn y fangre y mae’n berthnasol iddi.</p> <p>Mae Adran 48 o’r Bil yn diwygio Adran 12D o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933 i alluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i ddiwygio’r diffiniad o droseddau tybaco neu nicotin. Bydd hyn yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys troseddau tybaco neu nicotin ychwanegol y gall awdurdod lleol wneud cais am Orchymyn Mangre dan Gyfyngiad yn eu cylch ar gyfer mangre fanwerthu yng Nghymru.</p> <p>Bydd Gweinidogion Cymru yn gallu ychwanegu troseddau newydd dim ond os byddant wedi’u bodloni bod y drosedd yn un sy’n ymwneud â chyflenwi, gwerthu, cludo, arddangos, cynnig ar werth, hysbysebu neu feddu ar dybaco neu nicotin, ac fe’i cosbir trwy ddirwy lefel 4 ar y raddfa safonol neu fwy.</p> <p>Yn ychwanegol at hyn, mae’r Bil hefyd yn darparu y bydd yn ofynnol i Weinidogion Cymru ystyried, cyn gwneud rheoliadau o dan Adran 48, a oes pobl sy’n cynrychioli buddiannau y rhai hynny sy’n debygol o gael eu heffeithio gan y rheoliadau, ac ymgynghori’n briodol â nhw.</p>	

BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?

Bydd y rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ychwanegu troseddau tybaco a nicotin pellach at y rhai sy'n gallu arwain at awdurdod lleol yn gofyn am Orchymyn Mangre dan Gyfyngiad ar hyn o bryd. Bydd Gweinidogion Cymru yn gallu ychwanegu troseddau newydd dim ond os byddant wedi'u bodloni bod y drosedd yn un sy'n ymwneud â chyflenwi, gwerthu, cludo, arddangos, cynnig ar werth, hysbysebu neu feddu ar dybaco neu nicotin, ac fe'i cosbir trwy ddirwy lefel 4 ar y raddfa safonol neu fwy.

Wrth ystyried y mater hwn, ymgysylltir â rhanddeiliaid fel Penaethiaid Safonau Masnachu Cymru a Chyllid a Thollau Ei Mawrhydi i nodi'r troseddau perthnasol y dylid eu cynnwys yn nhrefn y Gorchymyn Mangre dan Gyfyngiad.

Gallai troseddau posibl y gellid ystyried eu cynnwys, yn amodol ar ymgynghoriad, gynnwys y rhai hynny sy'n ymwneud â gwerthu tybaco anghyfreithlon neu droseddau yn erbyn y gwaharddiad arddangos.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Bydd meddu ar y pŵer i ychwanegu troseddau newydd yn sicrhau y gellir ychwanegu unrhyw droseddau yn y dyfodol sy'n bodloni'r meini prawf at y rhai y gellir gwneud cais am Orchymyn Mangre o dan Gyfyngiad ar eu cyfer. Mae hyn yn fwy priodol i is-ddeddfwriaeth gan y bydd yn rhoi'r hyblygrwydd gofynnol i allu ymateb i unrhyw droseddau newydd a allai gael eu creu yn y maes hwn yn y dyfodol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

Pennod 4 – Rhoi tybaco etc. i unigolion dan 18

Nid oes unrhyw ddarpariaethau yn y Bennod hon sy'n darparu ar gyfer llunio is-ddeddfwriaeth.

RHAN 3 –TRINIAETHAU ARBENNIG

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Esemptiad o’r gofyniad i gael trwydded
RHAN O’R BIL	Rhan 3
ADRAN	57(1)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R PŴER/RHEOLIAD/CYFEIRIADAU/CANLLAWIAU	
<p>Mae’r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy’n darparu bod angen trwydded triniaeth arbennig ar unigolyn sy’n aelod o broffesiwn a nodir yn isadran (2), ac a fyddai fel arall wedi’i esemptio o’r gofyniad i fod wedi’i gofrestru, fel y gall roi triniaeth arbennig benodol.</p> <p>Darperir y rhestr o driniaethau arbennig yn Adran 54 ac mae’n cynnwys: aciwbigo, tyllu’r corff, electrolysis a thatŵio. Mae proffesiwn yn gymwys i isadran (2) os yw’n un a reoleiddir gan gorff a nodir ym mharagraffau (a) i (ga) o Adran 25(3) o Ddeddf Diwygio’r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 - sef:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) y Cyngor Meddygol Cyffredinol,(b) y Cyngor Deintyddol Cyffredinol,(c) y Cyngor Optegol Cyffredinol,(d) y Cyngor Osteopathig Cyffredinol,(e) y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol,(f) y Cyngor Fferyllol Cyffredinol,(g) yn amodol ar Adran 26(6), Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon,(ga) y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth.	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae’r pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i’w gwneud yn ofynnol i aelodau o broffesiwn penodedig feddu ar drwydded triniaeth arbennig er mwyn cyflawni un neu fwy o driniaethau arbennig. Y bwriad yw teilwra’r rheoliadau i gymryd i ystyriaeth yr arferion y mae unigolion yn ymgymryd â hwy ym mhob proffesiwn, a’u datblygu mewn cydweithrediad â’r cyrff rheoleiddio perthnasol.</p> <p>Er enghraifft, gallai’r rheoliadau ddarparu y gallai fod yn ofynnol i aelod o broffesiwn penodedig, (fel ceiropractydd) gael trwydded triniaeth arbennig er mwyn rhoi triniaeth tyllu’r corff, electrolysis a thatŵio, ond ni fydd yn ofynnol iddo gael trwydded i ymarfer aciwbigo gan fod y corff rheoleiddio perthnasol wedi penderfynu bod cyflawni aciwbigo’n rhan o gwmpas ymarfer proffesiynol ei aelodau.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	

Bydd Gweinidogion Cymru yn cadw'r cyfrifoldeb am y triniaethau arbennig y gall unigolion sydd wedi eu hesemptio eu cyflawni heb drwydded triniaeth arbennig. Gan y bydd unigolion wedi'u hesemptio yn cyflawni triniaethau arbennig heb drwydded, mae'n bwysig sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni dim ond gan unigolion y dyfarnwyd eu bod yn gymwys ac yn gweithredu o fewn eu cwmpas ymarfer proffesiynol, fel y pennwyd gan eu corff rheoleiddio.

Mae angen y rheoliadau hefyd i gynnig hyblygrwydd a sicrhau y gellir diwygio esemptiadau dros amser.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Esemptiad o'r gofyniad i gael trwydded
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	57(3), 57(4)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu pan nad oes angen trwydded triniaeth arbennig ar unigolyn er mwyn iddo gyflawni triniaeth arbennig benodedig. Darperir y rhestr o driniaethau arbennig yn Adran 54 ac mae'n cynnwys aciwbigo, tyllu'r corff, electrolysis a thatŵio.</p> <p>Gall Gweinidogion Cymru esemptio unigolyn dim ond os yw'n:</p> <p>(a) aelod o broffesiwn a bennir mewn rheoliadau neu o dan y rheoliadau (ond nid proffesiwn a reoleiddir gan gorff sy'n cael ei grybwyll ym mharagraffau (a) i (ga) Adran 25(3) o Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002) neu sy'n weithiwr o ddisgrifiad a bennir mewn rheoliadau neu o dan y rheoliadau; a</p> <p>(b) wedi ei gofrestru, yn rhinwedd bod yn aelod o'r proffesiwn hwnnw neu'n weithiwr o'r disgrifiad hwnnw, mewn cofrestr gymhwysol.</p> <p>Cofrestr gymwys yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cofrestr a gynhelir gan y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal a bennir mewn rheoliadau neu o dan rheoliadau; neu • cofrestr wirfoddol a achredir gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol o dan Adran 25G o Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 ac a bennir mewn rheoliadau neu o dan y rheoliadau. 	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau'n galluogi Gweinidogion Cymru i ddarparu bod unigolyn, sy'n aelod o broffesiwn neu sydd eisoes wedi ei gofrestru â chofrestr gymwys, wedi ei esemptio o'r gofyniad i gael trwydded triniaeth arbennig er mwyn cyflawni triniaeth arbennig benodedig.</p> <p>Mae'r rheoliadau'n galluogi Gweinidogion Cymru i bennu'r cofrestri a ddosberthir yn gofrestri cymwys o ran esemptiad o'r gofyniad i fod yn drwyddedig.</p> <p>Y bwriad yw bod y rheoliadau'n cael eu teilwra i gymryd i ystyriaeth yr arferion y mae unigolion ym mhob proffesiwn yn ymgymryd â hwy ac yn cael eu datblygu mewn cydweithrediad â'r corff rheoleiddio / awdurdod cofrestru. Er enghraifft, y bwriad yw y bydd ffisiotherapydd sy'n aelod o gofrestr a gedwir gan y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal wedi ei esemptio o'r gofyniad i gael trwydded er mwyn ymarfer aciwbigo. Y bwriad hefyd yw i aelodau Cyngor Aciwbigio Prydain (Bac) gael eu hesemptio o'r gofyniad i gael trwydded i gyflawni aciwbigo (yn amodol ar y Bac yn cynnal ei</p>	

achrediad gyda'r Awdurdod Safonau Proffesiynol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol).

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Bydd Gweinidogion Cymru'n cadw cyfrifoldeb am y triniaethau arbennig y gall unigolion sydd wedi eu hesemptio eu cyflawni heb drwydded triniaeth arbennig. Gan y bydd unigolion esempt yn cyflawni triniaethau arbennig heb drwydded, mae'n bwysig sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni dim ond gan unigolion y dyfarnwyd eu bod yn gymwys ac yn gweithredu o fewn eu cwmpas ymarfer proffesiynol fel y pennwyd gan eu corff rheoleiddio neu awdurdod.

Mae angen y rheoliadau hefyd i gynnig hyblygrwydd a sicrhau y gellir diwygio esemptiadau dros amser.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal: <http://www.hpc-uk.org/>

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol:

<http://www.professionalstandards.org.uk/about-us>

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Meini Prawf Trwyddedu
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	59(1), 59(4), 59(5)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae'r pwerau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru bennu mewn rheoliadau y meini prawf trwyddedu y mae'n rhaid eu bodloni wrth wneud cais am drwydded triniaeth arbennig er mwyn i'r cais cael ei gymeradwyo.</p> <p>Mae'n rhaid i'r meini prawf trwyddedu a bennir yn y rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd ddangos gwybodaeth am reoli heintiau, cymorth cyntaf a'r dyletswyddau a orfodir gan y ddeddfwriaeth o ran y triniaethau arbennig y maent yn dymuno eu rhoi.</p> <p>Caiff meini prawf trwyddedu ymwneud hefyd (ymhlith pethau eraill) ag</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) cymhwysra unigolyn i gael trwydded (gan gynnwys trwy gyfeirio at safonau cymhwysedd, ymhlith pethau eraill); (b) y fangre neu'r cerbyd lle y bwriedir rhoi triniaeth arbennig, neu lle y bwriedir cadw neu baratoi'r cyfarpar neu'r deunyddiau a ddefnyddir ar gyfer rhoi'r driniaeth arbennig (gan gynnwys, ymhlith pethau eraill, y cyfleusterau sydd ar gael yno a safonau hylendid); a'r (c) cyfarpar a ddefnyddir i roi triniaeth arbennig neu'n gysylltiedig â rhoi triniaeth arbennig. <p>Caiff rheoliadau a wneir o dan yr Adran hon ei gwneud yn ofynnol hefyd i'r awdurdod lleol gynnal arolygiad o'r fangre neu'r cerbyd a nodir yn y cais cyn cyflwyno neu adnewyddu trwydded. Mae hyn er mwyn galluogi'r awdurdod lleol i benderfynu a yw'r fangre neu'r cerbyd yn cydymffurfio â'r meini prawf trwyddedu cyn caniatáu trwydded.</p> <p>Hefyd, gallai'r rheoliadau wneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol ddisgrifiadau o fangreoedd a cherbydau, i wahanol driniaethau arbennig, ac ar gyfer y gwahanol amgylchiadau o ran rhoi triniaeth arbennig. Gallai'r amgylchiadau hyn gynnwys pa mor aml neu reolaidd y caiff triniaeth ei rhoi neu'r cyfnod pan roddir y driniaeth.</p> <p>Yn ogystal â hyn, caiff y meini prawf trwyddedu ymdrin â'r sail ar gyfer rhoi'r driniaeth arbennig (h.y. a gaiff y driniaeth arbennig ei rhoi ar sail beripatetig, ar sail safle sefydlog, ar sail symudol, ar sail dros dro, neu fel arall), a phennu'r gofynion o ran pob arfer. Mae mwy o fanylion am y seiliau yn Adran 91(4).</p> <p>Cyn gwneud y rheoliadau, mae Adran 61 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion</p>	

Cymru ystyried a oes pobl yr ymddengys eu bod yn cynrychioli buddiannau y rhai hynny sy'n debygol o gael eu heffeithio ganddynt, ac os felly, dylid ymgynghori â nhw os yw hynny'n briodol. Bydd hyn yn sicrhau yr ymgynghorir â'r rhai hynny y mae'r rheoliadau'n effeithio arnynt ac yr ystyrir eu safbwyntiau cyn iddynt gael eu rhoi ar waith.

BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?

Bydd y rheoliadau yn rhoi'r gallu i Weinidogion Cymru ddatblygu meini prawf trwyddedu penodol wedi eu teilwra sy'n ymwneud â thriniaeth arbennig unigol, y lleoliad lle caiff y driniaeth ei rhoi (h.y. mangre neu gerbyd), a'r amgylchiadau y caiff y driniaeth ei rhoi. Gan fod yr arfer o roi triniaethau arbennig yn amrywio'n sylweddol, caiff y meini prawf trwyddedu eu datblygu i ystyried yr amrywiaeth. Er enghraifft, disgwylir y bydd y meini prawf trwyddedu yn wahanol i unigolyn sy'n rhoi tatŵs mewn un safle o'i gymharu â'r rheiny ar gyfer sawl sy'n darparu triniaeth aciwbigo ar sail beripatetig.

Bydd y meini prawf trwyddedu yn ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd ddangos bod ganddo'r wybodaeth briodol am reoli heintiau a chymorth cyntaf, a dealltwriaeth o ofynion y ddeddfwriaeth o ran y triniaethau sydd i'w rhoi. Er enghraifft, bydd yn ofynnol i unigolyn allu dangos bod ganddo'r wybodaeth benodol neu ei fod wedi dilyn hyfforddiant ar reoli heintiau a chymorth cyntaf er mwyn rhoi'r driniaeth arbennig yn ddiogel. Gallai'r meini prawf fod yn berthnasol hefyd i'r cyfarpar a ddefnyddir i roi'r driniaeth arbennig neu mewn cysylltiad â hynny, er enghraifft bod tapiau na weithredir â'r dwylo ar gael yn y lleoliad lle y caiff triniaethau arbennig eu rhoi.

Y bwriad felly yw nodi yn y rheoliadau hyn y meini prawf trwyddedu sy'n ymwneud â phob math o arfer. Y bwriad hefyd yw ymdrin â'r meini prawf trwyddedu gofynnol ar gyfer rhoi triniaethau arbennig yn ystod cynadleddau yn y rheoliadau hyn.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Yn ogystal â gallu'r rheoliadau i ystyried y gwahanol driniaethau arbennig a'r gwahanol amgylchiadau ar gyfer eu rhoi, byddant hefyd yn rhoi cysondeb o ran y meini prawf trwyddedu ac yn sicrhau bod yr un meini prawf yn cael eu cymhwysio ledled Cymru gan bob awdurdod lleol. Bydd y rheoliadau'n sicrhau bod y gofynion sydd i'w bodloni gan y bobl hynny sy'n gwneud cais am drwydded triniaeth arbennig yn dryloyw ac yn gyraeddadwy.

Mae angen y rheoliadau hefyd i roi hyblygrwydd ac i sicrhau y gellir diwygio'r meini

prawf trwyddedu dros amser er mwyn adlewyrchu arferion sy'n newid neu driniaethau arbennig ychwanegol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Amodau trwyddedu mandadol
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	60(1), 60(5)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	

Mae Adran 60 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n nodi'r amodau trwyddedu mandadol a fydd yn gymwys i drwyddedau triniaethau arbennig. Bydd yr amodau trwyddedu mandadol yn rhoi manylion y gofynion y mae'n rhaid i ddeiliad trwydded triniaeth arbennig ymlynu atynt. Mae'n rhaid i amodau trwyddedu mandadol a bennir yn y rheoliadau gynnwys amodau sy'n gorfodi gofynion sy'n gysylltiedig ag:

- (a) gwirio oedran unigolyn y mae triniaeth arbennig i'w roi iddo;
- (b) rheoli heintiau, safonau hylendid, a chymorth cyntaf;
- (c) ymgynghoriad i'w gynnal cyn ac ar ôl rhoi triniaeth arbennig; ac
- (ch) chadw cofnodion.

Mae'n rhaid i'r amodau a bennir yn y rheoliadau hefyd gynnwys amod sy'n gwahardd rhoi triniaeth arbennig o dan amgylchiadau pan fo'r unigolyn y byddai'r driniaeth, fel arall yn cael ei rhoi iddo, o dan ddylanwad alcohol, cyffuriau neu unrhyw ddylanwad arall, neu ei bod yn ymddangos ei fod felly.

Caiff yr amodau trwyddedu mandadol hefyd wneud rhagor o ddarpariaeth (ymhlith pethau eraill) ynglŷn ag:

- (a) y fangre neu'r cerbyd lle y bwriedir rhoi triniaeth arbennig, neu lle y bwriedir cadw neu baratoi cyfarpar neu ddeunydd a ddefnyddir mewn triniaeth arbennig (gan gynnwys, ymhlith pethau eraill, gyfleusterau a chyfarpar sydd ar gael yno, a glanhau a chynnal a chadw);
- (b) y modd y bwriedir rhoi triniaeth arbennig (gan gynnwys trwy gyfeirio, ymhlith pethau eraill, at gyfarpar a ddefnyddir mewn cysylltiad â rhoi'r driniaeth a dillad amddiffynnol);
- (c) gwybodaeth sydd i'w darparu gan ddeiliad y drwydded (trwy ei harddangos neu fel arall), a gwybodaeth ar ei gyfer, cyn ac ar ôl rhoi triniaeth arbennig;
- (ch) arddangos trwydded;
- (d) gwybodaeth sydd i'w darparu i awdurdod lleol yn achos euogfarnu deiliad trwydded am drosedd berthnasol;
- (dd) amgylchiadau y mae cais i amrywio trwydded i gael ei wneud o danynt; ac
- (e) dychwelyd trwydded, ar ôl iddi ddod i ben, i'r awdurdod a gyflwynodd y

drwydded.

Hefyd, caiff y rheoliadau wneud gwahanol ddarpariaethau ar gyfer gwahanol ddisgrifiadau o fangreoedd a cherbydau, ar gyfer gwahanol driniaethau arbennig, ac ar gyfer y gwahanol amgylchiadau ar gyfer rhoi triniaeth arbennig. Gallai'r amgylchiadau hyn gynnwys pa mor aml a rheolaidd y caiff y driniaeth ei rhoi neu'r cyfnod pan gaiff triniaeth ei rhoi.

Cyn gwneud y rheoliadau, mae Adran 61 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ystyried a oes pobl yr ymddengys eu bod yn cynrychioli buddiannau y rhai hynny sy'n debygol o gael eu heffeithio ganddynt, ac os felly, i ymgynghori â nhw fel sy'n briodol. Bydd hyn yn sicrhau yr ymgynghorir â'r bobl hynny sydd yn cael eu heffeithio cyn rhoi'r rheoliadau ar waith.

BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?

Bydd y rheoliadau'n rhoi'r gallu i Weinidogion Cymru ddatblygu amodau trwyddedu pwrpasol a phenodol sy'n berthnasol i driniaeth arbennig unigol. Bydd y rheoliadau yn ei gwneud yn ofynnol i ddeilydd y drwydded wirio oedran cwsmer pan fo angen a chydymffurfio â gofynion rheoli heintiau, hylendid a chymorth cyntaf. Bydd darparu gwybodaeth gan ddeilydd y drwydded i gleientiaid cyn ac ar ôl rhoi triniaeth arbennig a'r cofnodion y mae'n rhaid eu cadw yn cael eu pennu yn y rheoliadau hefyd.

Bydd manylion am sut y mae'n rhaid i ddeiliad y drwydded arddangos y drwydded, yr amgylchiadau sy'n pennu ei bod yn ofynnol i wneud cais i amrywio trwydded, a sut y mae'n rhaid dychwelyd y drwydded pan fydd yn dod i ben, wedi eu nodi yn yr amodau. Caiff yr amodau trwyddedu mandadol hefyd ei gwneud yn ofynnol i ddeilydd trwydded ddarparu gwybodaeth i'r awdurdod lleol pan fydd wedi ei euogfarnu o drosedd berthnasol yn adran 63(3).

Caiff yr amodau trwyddedu mandadol bennu hefyd y dulliau cywir o roi triniaeth arbennig benodedig. Gallai hyn gynnwys manylion am y cyfarpar y dylid ei ddefnyddio, y dull y dylid ei ddefnyddio o roi'r driniaeth, a'r gofynion o ran y dillad amddiffynnol y mae'n ofynnol i ddeiliad y drwydded eu gwisgo.

Y bwriad yw nodi yn y rheoliadau hyn yr amodau trwyddedu mandadol ar gyfer pob math o arfer. Y bwriad hefyd yw ymdrin â'r amodau sy'n llywodraethu arferion triniaeth arbennig yn ystod cynadleddau yn y rheoliadau hyn.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Yn ogystal â gallu'r rheoliadau i ystyried y gwahanol driniaethau arbennig a'r gwahanol amgylchiadau ar gyfer eu rhoi, bydd y rheoliadau hefyd yn darparu

cysondeb o ran yr amodau trwyddedu mandadol ac yn sicrhau bod pob awdurdod lleol yng Nghymru yn gorfodi'r un amodau mewn cysylltiad â thriniaethau arbennig penodedig. Bydd y rheoliadau hefyd yn sicrhau bod yr hyn sy'n ofynnol o'r rhai hynny sydd â thrwydded triniaeth arbennig yn dryloyw ac yn gyraeddadwy.

Mae angen y rheoliadau hefyd i ddarparu hyblygrwydd a sicrhau y gellir diwygio'r amodau trwyddedu dros amser.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Disgresiwn i roi cais am drwydded triniaeth arbennig
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	63(5)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 63 o'r Bil yn rhoi disgresiwn i awdurdod lleol roi neu wrthod cais am drwydded triniaeth arbennig os yw'r ymgeisydd wedi ei euogfarnu o drosedd berthnasol ac nad yw'r drosedd honno wedi'i disbyddu at ddibenion Deddf Adsefydlu Troseddwyd 1974.</p> <p>Rhestrir troseddau perthnasol yn adran 63(3) yn droseddau o dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Rhan 3 o'r Bil – Triniaethau Arbennig; (b) Rhan 4 o'r Bil – Twll mewn Rhan Bersonol o'r Corff; (c) Adran 1 o Ddeddf Tatwio Pobl Ifanc o Dan Oed 1969 (c.24); (ch) Adran 33 o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc. 1974 (c.37); neu (d) Ran 8 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 (c.30). <p>Mae Adran 63(5) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i ddiwygio'r rhestr o droseddau perthnasol yn Adran 63(3) drwy ychwanegu, amrywio neu gael gwared ar ddisgrifiad o drosedd.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Os yw awdurdod lleol yn fodlon bod yr holl feini prawf cymwys ar gyfer trwyddedu wedi'u bodloni o ran rhoi'r driniaeth arbennig, ond bod yr ymgeisydd wedi ei euogfarnu o drosedd berthnasol, mae Adran 63 yn darparu y gall yr awdurdod roi trwydded triniaeth arbennig os yw'n credu bod hynny'n addas, o ystyried natur y drosedd a'r driniaeth arbennig y mae'r cais yn ymwneud â hi.</p> <p>Os yw'r awdurdod lleol yn rhoi ystyriaeth i natur y drosedd berthnasol ac yn penderfynu peidio â rhoi trwydded triniaeth arbennig, bydd yn rhaid i'r awdurdod hysbysu'r ymgeisydd fod y cais wedi ei wrthod.</p> <p>Mae Adran 63 yn rhoi eglurhad ychwanegol i'r ymgeisydd, a'r awdurdod lleol, ynghylch sut mae rhoi ystyriaeth i drosedd berthnasol yng nghyd-destun cais am drwydded triniaeth arbennig.</p>	

Mae Adran 63(5) yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio drwy reoliadau y rhestr o droseddau perthnasol sy'n gymwys i geisiadau am drwyddedau triniaeth arbennig.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Mae'r rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio'r rhestr o droseddau perthnasol y caiff awdurdod lleol roi ystyriaeth iddynt wrth ystyried arfer ei ddisgresiwn neu beidio i roi trwydded triniaeth arbennig. Mae'r rheoliadau yn darparu hyblygrwydd i ychwanegu, amrywio neu gael gwared ar droseddau i adlewyrchu newidiadau i'r modd y caiff triniaethau arbennig presennol eu rhoi neu pan gaiff triniaethau newydd eu hychwanegu at y rhestr o driniaethau arbennig gan reoliadau a wneir o dan adran 90(1).

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Rhoi triniaeth arbennig yng nghwrs busnes: gofyniad i gael cymeradwyaeth
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	66(8)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 66 yn sefydlu bod yn rhaid i unigolyn sy'n cynnal busnes y rhoddir triniaeth arbennig yng nghwrs y busnes hwnnw gydymffurfio â dau ofyniad. Y gofyniad cyntaf yw bod y driniaeth yn cael ei rhoi mewn mangre neu gerbyd a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol o dan Adran 67. Mae'r ail ofyniad yn sicrhau bod mangre neu gerbyd, unwaith y'i cymeradwyir, yn cydymffurfio â'r amodau cymeradwyo mandadol cymwys (a ddarperir ar eu cyfer mewn is-ddeddfwriaeth - Adran 67(3)(c)).</p> <p>Mae'r pŵer hwn yn rhoi'r gallu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i esemptio mangreoedd neu gerbydau penodol o'r gofynion cymeradwyo.</p> <p>Caniateir i fangreoedd neu gerbydau gael eu disgrifio yn y rheoliadau drwy gyfeirio at yr unigolion sy'n eu rheoli; y math o weithgareddau a gynhelir ynddynt, y gwahanol amgylchiadau ar gyfer rhoi triniaeth arbennig ynddynt; neu nifer yr unigolion sy'n rhoi triniaethau arbennig.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i esemptio mangreoedd neu gerbydau penodol o'r naill ofyniad cymeradwyo neu'r llall neu'r ddau ofyniad cymeradwyo yn Adran 66, er enghraifft gallai mangre lle caiff triniaeth arbennig ei rhoi gan unigolyn sydd wedi ei esemptio, fod wedi'i esemptio. Caiff y rheoliadau hefyd ddarparu bod mathau penodol o fangreoedd, fel meddygfeydd meddygon teulu neu ysbytai, wedi'u hesemptio o'r gofyniad i gael eu cymeradwyo.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Bydd Gweinidogion Cymru yn cadw'r cyfrifoldeb am benderfynu pa ddisgrifiadau o fangreoedd a cherbydau sydd wedi'u hesemptio o'r gofyniad i gael eu cymeradwyo.</p>	

Gan na fydd yn ofynnol i'r awdurdod lleol gymeradwyo mangreoedd neu gerbydau sydd wedi'u hesemptio ac o ganlyniad ychydig iawn neu ddim swyddogaeth fydd ganddynt wrth oruchwylio'r modd o roi triniaethau arbennig ynddynt, mae'n bwysig sicrhau bod triniaethau arbennig dim ond yn cael eu rhoi mewn mangreoedd neu gerbydau yr ystyrir eu bod yn addas.

Mae angen y rheoliadau hefyd i ddarparu hyblygrwydd ac i sicrhau y gellid diwygio esemptiadau dros amser.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Cymeradwyo mangreoedd a cherbydau mewn cysylltiad â rhoi triniaeth arbennig
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	67(3), 67(7), 67(8), 67(9)
DULL O DDWYN I RYM	67(3)(a) neu (c)- Cadarnhaol 67(3)(b) neu (d), 67(7), 67(8), 67(9) - Negyddol

DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU

Mae Adran 67 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ynglŷn â chymeradwyo mangreoedd a cherbydau.

Rhaid i reoliadau a wneir o dan Adran 67(3) gwmpasu'r meini prawf sydd i'w bodloni er mwyn i'r cais gael ei ganiatáu, yr amgylchiadau ar gyfer caniatáu cais am gymeradwyaeth, a'r broses i ymgeisydd gyflwyno apêl pan gaiff cais ei wrthod. Hefyd, bydd y rheoliadau'n pennu'r amodau (yr "amodau cymeradwyo mandadol") y mae'n rhaid cydymffurfio â nhw er mwyn cadw cymeradwyaeth. Caiff yr amodau mandadol hefyd gynnwys amodau sy'n ymwneud ag archwilio mangreoedd a cherbydau sydd wedi'u cymeradwyo, ac arddangos tystysgrif cymeradwyaeth.

Caiff rheoliadau o dan Adran 67(7) hefyd ddarparu ar gyfer y modd o wneud cais am gymeradwyaeth a'r modd yr ymdrinnir â'r cais hwnnw (gan gynnwys talu ffi), yr amgylchiadau pan na ddylid rhoi cymeradwyaeth, neu y caiff ei ganiatáu yn ôl disgrisiwn awdurdod lleol, a'r broses a fydd yn berthnasol wrth adnewyddu cymeradwyaeth.

Hefyd, gallai rheoliadau a wneir dan Adran 67 wneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol ddisgrifiadau o fangreoedd a cherbydau; ar gyfer gwahanol driniaethau arbennig; a'r gwahanol amgylchiadau ar gyfer rhoi triniaeth arbennig.

BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?

Bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn Adran 67(3) yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth benodol ynglŷn â rhoi triniaethau arbennig mewn mangreoedd a cherbydau. Gan y bydd y rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ystyried gwahanol ddisgrifiadau o fangreoedd a cherbydau, gwahanol ddisgrifiadau o driniaethau arbennig a gwahanol amgylchiadau, ceir addasu'r gofynion a bennir gan y rheoliadau, gan gynnwys y meini prawf a'r amodau cymeradwyo mandadol, i'r arfer benodol o roi triniaethau arbennig. Er enghraifft, gallai'r rheoliadau ei gwneud yn ofynnol bod gan y fangre gyflenwad digonol a chyson o ddŵr poeth ac oer o'r tap,

bod cyfleusterau golchi dwylo addas ar gael (er enghraifft tapiau na weithredir â'r dwylo), a'i bod yn ofynnol i unrhyw arwyneb a allai fod wedi ei heintio â gwaed neu hylif arall o'r corff fod yn anhreiddiadwy ac yn addas i'w lanhau'n effeithiol.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Yn ogystal â gallu'r rheoliadau i ystyried y gwahanol driniaethau arbennig a'r gwahanol amgylchiadau ar gyfer eu rhoi, bydd y rheoliadau'n darparu cysondeb o ran mangreoedd a cherbydau sydd wedi eu cymeradwyo ac yn sicrhau bod pob awdurdod lleol yng Nghymru â'r un gofynion o ran triniaethau arbennig penodedig. Bydd y rheoliadau hefyd yn sicrhau bod y gofynion o ran mangreoedd a cherbydau sydd wedi eu cymeradwyo yn dryloyw ac yn gyraeddadwy. Bydd amodau cymeradwyo yn ymwneud ag arddangos tystysgrifau cymeradwyo hefyd yn galluogi aelodau o'r cyhoedd i benderfynu a yw mangre/cerbyd wedi ei gymeradwyo ar gyfer triniaeth arbennig.

Mae angen y rheoliadau hefyd i ddarparu'r hyblygrwydd gofynnol er mwyn ymateb i amgylchiadau sy'n newid.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Tystysgrifau Cymeradwyaeth
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	68(4)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 68 yn gwneud darpariaethau am ffurf a chynnwys tystysgrifau cymeradwyaeth, megis cynnwys y dyddiad y rhoddyd y gymeradwyaeth a'r driniaeth arbennig o ran cymeradwyo'r fangre neu'r cerbyd.</p> <p>Mae Adran 68(4) yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru fel y gallant wneud darpariaeth bellach ynglŷn â ffurf a chynnwys tystysgrifau cymeradwyaeth. Dyluniwyd tystysgrifau cymeradwyaeth i ganiatáu i aelodau o'r cyhoedd benderfynu a yw mangre neu gerbyd wedi ei gymeradwyo ar gyfer triniaeth(au) arbennig ai peidio.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
Bydd rheoliadau a wneir o dan Adran 68(4) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth bellach ynglŷn â ffurf a chynnwys tystysgrifau cymeradwyaeth.	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
Mae'r rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i sicrhau bod tystysgrifau cymeradwyaeth wedi eu dylunio mewn modd sy'n caniatáu i aelodau o'r cyhoedd benderfynu yn rhwydd a yw mangre neu gerbyd wedi ei gymeradwyo ar gyfer triniaeth(au) arbennig ai peidio. Bydd y rheoliadau'n sicrhau bod gan bob awdurdod lleol yng Nghymru yr un gofynion o ran cynnwys y tystysgrifau cymeradwyaeth.	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Terfynu cymeradwyaeth yn wirfoddol
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	69(5)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Pan fo unigolyn sydd â mangre neu gerbyd wedi ei gymeradwyo, o ran triniaeth arbennig, o dan adran 67, yn dymuno terfynu'r gymeradwyaeth honno, mae Adran 69 yn sefydlu y caiff yn wirfoddol hysbysu'r awdurdod lleol i'r perwyl hwnnw. Rhaid i'r awdurdod gymryd camau rhesymol i dynnu sylw'r hysbysiad hwnnw at sylw unrhyw unigolion y mae'r awdurdod o'r farn y bydd yr hysbysiad yn debygol o effeithio arnynt.</p> <p>Mae Adran 69(5) yn darparu y caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach ynglŷn â'r hysbysiad o dan yr adran hon, gan gynnwys (ymhlith pethau eraill) ynglŷn â'r wybodaeth sydd i'w chynnwys.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r Adran hon yn darparu ar gyfer unigolyn sydd wedi gwneud cais yn flaenorol am gymeradwyaeth mangre neu gerbyd i hysbysu'r awdurdod lleol ei fod yn dymuno i'r gymeradwyaeth honno ddod i ben, ac mae'n rhoi manylion ynglŷn â'r wybodaeth y mae'n rhaid ei darparu yn yr hysbysiad hwnnw. Mae'n rhaid i'r awdurdod lleol y rhoddir yr hysbysiad iddo gymryd camau rhesymol i ddod â'r hysbysiad i sylw unigolion y mae o'r farn y bydd yn debygol o effeithio arnynt (er enghraifft, deiliaid trwyddedau y rhestrir eu bod yn gweithredu o'r fangre neu'r cerbyd).</p> <p>Bydd Rheoliadau a wneir o dan adran 69(5) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth bellach ynglŷn â'r hysbysiad a roddwyd gan ymarferwyr triniaethau arbennig, gan gynnwys (ymhlith pethau eraill) yr wybodaeth y mae'n ofynnol ei chynnwys yn yr hysbysiad hwnnw.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae'r rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i unigolion sydd wedi gwneud cais am gymeradwyaeth ar gyfer mangre neu gerbyd ddarparu manylion penodol pe byddent yn rhoi hysbysiad gwirfoddol i'w cymeradwyaeth ddod i ben. Bydd y rheoliadau'n sicrhau bod gan bob awdurdod lleol yng Nghymru yr un gofynion o ran cynnwys hysbysiau terfynu gwirfoddol. Bydd y rheoliadau'n sicrhau y darperir digon o wybodaeth i awdurdod lleol i alluogi iddo ddod â'r hysbysiad yn ddi-oed i sylw pobl a allai gael eu heffeithio gan hyn (h.y. ymarferwyr eraill sy'n</p>	

gweithio yn y fangre).

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Ffioedd
RHAN O'R BIL	Rhan 3
ADRAN	73(4), 73(5)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 73 yn rhoi'r gallu i awdurdod lleol godi ffi ar ddeiliad y drwydded triniaeth arbennig neu gymeradwyaeth mangre neu gerbyd. Ceir codi'r ffi hon yn rheolaidd neu fel arall cyn belled â bod y drwydded/gymeradwyaeth yn weithredol.</p> <p>Mae Adran 73 hefyd yn rhoi'r pŵer i benderfynu ar swm y ffi a godir, ar ôl ystyried y costau a ysgwyddir neu y disgwylir i'r awdurdod eu hysgwyddo yn gysylltiedig â Rhan 3.</p> <p>Caiff rheoliadau a wneir o dan 73(4) ddarparu ar gyfer y modd y mae awdurdod lleol yn penderfynu ar swm y ffi. Caiff rheoliadau a wneir o dan 73(5) hefyd ddarparu ar gyfer y modd y caiff ffi ei thalu; ad-dalu ffi (neu ran ohono) mewn achosion o ordalu, ac adennill ffi sy'n ddyledus i awdurdod a heb ei dalu.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Caiff y rheoliadau wneud darpariaethau ar gyfer y modd y mae awdurdod lleol yn penderfynu ar swm y ffi a godir, gan ystyried y costau a ysgwyddwyd neu y disgwylir i'r awdurdod eu hysgwyddo yn gysylltiedig â Rhan 3, yn ogystal â'r modd y caiff y ffi ei thalu, ad-dalu neu ei hadennill os nad yw wedi ei dalu. Bydd hyn yn sicrhau bod strwythur ffi'r drwydded yn adlewyrchu'r amrywiaeth o driniaethau arbennig y mae'r ddeddfwriaeth yn eu cwmpasu.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Bydd y rheoliadau'n galluogi awdurdodau lleol i fabwysiadu dull cyson o benderfynu pa ffi y mae'n ofynnol i ddeiliad trwydded ei thalu. Bydd y rheoliadau hefyd yn darparu cysondeb o ran y dull o dalu; ad-dalu i'r ymgeisydd mewn achosion o ordalu, ac adennill ffioedd heb eu talu.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Ychwanegu neu ddileu triniaethau arbennig at/oddi ar y rhestr y mae’r system drwyddedu yn ei chwmpasu
RHAN O’R BIL	Rhan 3
ADRAN	90(1)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae’r pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio’r rhestr o driniaethau arbennig yn Adran 54 drwy ychwanegu math neu ddisgrifiad o driniaeth at y rhestr neu ddileu math neu ddisgrifiad o driniaeth oddi arni, neu amrywio cyfeiriad at fath neu ddisgrifiad o driniaeth.</p> <p>Gellir disgrifio’r driniaeth drwy gyfeirio (ymhlith pethau eraill) at yr unigolyn sy’n rhoi’r driniaeth, neu’r unigolyn sy’n cael y driniaeth.</p> <p>Er mwyn ychwanegu triniaeth at y rhestr, rhaid i Weinidogion Cymru fod o’r farn bod y driniaeth yn gallu cael ei rhoi at ddibenion esthetig neu therapiwtig a bod rhoi’r driniaeth at y dibenion hynny yn gallu achosi niwed i iechyd pobl. Diffinnir niwed i iechyd pobl yn Adran 91(5) ac mae’n cynnwys niwed i iechyd corfforol neu iechyd meddwl unigolyn.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio’r rhestr o driniaethau arbennig yn y dyfodol. Gallai Gweinidogion Cymru ddefnyddio’r pŵer pe byddai’n amlwg bod triniaeth arbennig benodol a gaiff ei roi at ddibenion esthetig neu therapiwtig yn achosi niwed i iechyd dynol. Er enghraifft, oherwydd y cynnydd ym mhoblogrwydd tatŵio, mae’n bosibl y bydd y galw am driniaethau cael gwared ar datŵs yn cynyddu yn fuan. Gallai’r pŵer hwn felly gael ei ddefnyddio o bosibl i ychwanegu triniaethau cael gwared ar datŵs i’r rhestr o driniaethau arbennig yn Adran 54.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae’n debygol bod triniaethau eraill sy’n cael eu rhoi at ddibenion esthetig neu therapiwtig ac sydd â’r potensial i achosi niwed i iechyd pobl yn bodoli neu’n cael eu</p>	

datblygu gan y diwydiant. Mae'r pŵer i wneud rheoliadau yn ofynnol er mwyn galluogi Gweinidogion Cymru i ymateb i ddatblygiadau yn y sector triniaethau arbennig, a sicrhau bod y rhestr o driniaethau arbennig yn parhau i fod yn gyfredol ac yn berthnasol. Bydd y pŵer felly yn sicrhau bod y gofynion trwyddedu yn ystyried arferion a thueddiadau sy'n newid, mewn sector sy'n esblygu'n gyflym. Mae hefyd yn fodd o wneud diwygiadau priodol i'r rhestr sy'n haws na diwygio deddfwriaeth sylfaenol ar bob achlysur unigol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Dehongliad o “dyllu’r corff”
RHAN O’R BIL	Rhan 3
ADRAN	91(1), 91(3)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae’r Adran hon yn rhoi’r pŵer i Weinidogion Cymru ddiwygio’r diffiniad o “dyllu’r corff” trwy ddisgrifio eitemau a allai gael eu mewnbllannu yng nghorff unigolyn.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru ymestyn y diffiniad o “dyllu’r corff” er mwyn sicrhau ei fod yn cynnwys gosod gwrthrychau, heblaw am emwaith ar gorff unigolyn. Gellir gosod gwrthrychau megis “plygiau cnawd” yn y corff i ymestyn y croen yn raddol, er enghraifft y clustiau. Gallai’r rheoliadau gynnwys felly “plygiau cnawd” er mwyn i’r gwrthrychau hyn gael eu cynnwys yn y diffiniad o “dyllu’r corff” yn y dyfodol.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae amrywiaeth o wrthrychau, heblaw am emwaith, y gellid ei osod ar gorff unigolyn. Er mwyn i’r diffiniad o “dyllu’r corff” barhau i fod yn effeithiol ac adlewyrchu’r amrywiaeth o wrthrychau y gellid eu mewnbllannu yn y corff, mae’r pŵer i wneud rheoliadau yn ofynnol i alluogi Gweinidogion Cymru i ymateb i dueddiadau sy’n newid a sicrhau bod y diffiniad yn parhau i fod yn gyfredol.</p> <p>Mae’r pŵer i wneud rheoliadau hefyd felly yn rhoi dull haws o ddiwygio’r diffiniad heb ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol, gan fod hwn yn fater technegol y gallai fod angen ei ddiweddarau o dro i dro.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHAN 4 – RHOI TWLL MEWN RHAN BERSONOL O'R CORFF

Nid oes darpariaethau yn y Rhan hon sy'n darparu ar gyfer creu is-ddeddfwriaeth.

RHAN 5 – ASESIADAU O'R EFFAITH AR IECHYD

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Cynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd gan gyrff cyhoeddus
RHAN O'R BIL	Rhan 5
ADRAN	105
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 105 yn rhoi pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru i wneud darpariaethau a fydd yn pennu'r amgylchiadau y bydd yn ofynnol i gyrff cyhoeddus gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd, a'r modd o'u cynnal. Caiff y rheoliadau hefyd gwmpasu materion eraill, fel y cymorth sydd i'w roi i gyrff cyhoeddus i gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd gan Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae asesiad o'r effaith ar iechyd yn asesiad o effaith debygol cam neu benderfyniad arfaethedig ar iechyd corfforol ac iechyd meddwl pobl, yn y byr dymor a'r hirdymor. Y bwriad yw y bydd y rheoliadau'n cryfhau sefyllfa asesiadau o'r effaith ar iechyd yng Nghymru trwy wneud eu defnydd yn orfodol o dan amgylchiadau penodol a gwneud eu defnydd yn fwy cyson. Bydd hyn yn sicrhau bod unrhyw effeithiau posibl ar iechyd a lles cymunedau ac unigolion wedi eu hystyried yn ddigonol fel rhan o'r prosesau o wneud penderfyniadau.</p> <p>Bwriedir i'r rheoliadau hefyd gyd-fynd a chefnogi gweithrediad deddfwriaeth arall gan Lywodraeth Cymru, yn fwyaf nodedig Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.</p> <p>I sicrhau nad oes gormod o ddyletswyddau'n cael eu rhoi i gyrff cyhoeddus a'u cleientiaid, caiff y rheoliadau wneud darpariaethau ar gyfer eithriadau pan fo asesiadau effaith ar waith sy'n bodloni'r meini prawf a amlinellir yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru a fyddai'n cyd-fynd â'r ddeddfwriaeth. Er enghraifft, pe byddai meini prawf Asesiadau o'r Effaith ar yr Amgylchedd yn cael eu diwygio i fod yn gyson â'r rhai hynny ar gyfer asesiadau o'r effaith ar iechyd, ni fyddai angen i unrhyw un sy'n cynnal y cyntaf o'r rhain gynnal un arall ar wahân ar iechyd.</p> <p>Cyn gwneud rheoliadau o dan Adran 105, mae'n rhaid i Weinidogion Cymru ystyried a oes pobl y mae'n ymddangos eu bod yn cynrychioli buddiannau'r bobl hynny y mae'n debygol y bydd y rheoliadau'n effeithio arnynt, a chynnal ymgynghoriad gyda'r</p>	

bobl hynny.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Y bwriad yw i'r rheoliadau ddefnyddio dull cymesur sy'n sicrhau y defnyddir asesiadau o'r effaith ar iechyd pan fo'n briodol gwneud hynny, ond heb ei gwneud yn ofynnol i gynnal un ar gyfer yr holl brosesau o wneud penderfyniadau.

Mae'r darpariaethau felly'n darparu ei bod yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n nodi'r gofynion ar gyfer cynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd gan gyrrff cyhoeddus. Y nod yw y dylai'r asesiadau fod yn gyfyngedig i bolisiâu, cynlluniau a rhaglenni sydd â chanlyniadau pwysig iawn ac sy'n bwysig yn genedlaethol, neu sydd ag effaith sylweddol ar iechyd y cyhoedd ar lefel leol. Bydd y gofynion manwl ar gyfer yr asesiadau hyn yn cael eu datblygu trwy broses ymgynghori a bydd angen i'r Cynulliad Cenedlaethol gymeradwyo'n ffurfiol y rheoliadau terfynol sy'n nodi'r amgylchiadau a'r modd y mae'n ofynnol i gorff cyhoeddus eu cyflawni cyn iddynt ddod i rym.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Cyhoeddi asesiadau o’r effaith ar iechyd
RHAN O’R BIL	Rhan 5
ADRAN	106(4)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 106(4) yn rhoi pŵer gwneud rheoliadau a fydd yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth ynglŷn â sut y caiff asesiadau o’r effaith ar iechyd eu cyhoeddi, gan gynnwys (ymhlith pethau eraill) yr adeg y maent i’w cyhoeddi.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau’n darparu manylion technegol ynglŷn â sut a phryd y bydd asesiadau o’r effaith ar iechyd a gynhelir o dan y ddeddfwriaeth hon yn cael eu cyhoeddi. Mae’r egwyddorion arweiniol ar gyfer asesiadau o’r effaith ar iechyd yn cynnwys bod angen i’r broses fod yn agored, yn dryloyw ac yn gyfranogol. Y bwriad yw sicrhau bod y darpariaethau yn unol â’r arfer gorau rhyngwladol hwn.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae’r pŵer yn ofynnol er mwyn darparu manylion technegol i’r cynllun deddfwriaethol. Defnyddir y weithdrefn negyddol gan y bydd y rheoliadau o natur dechnegol a gallai fod angen eu diwygio o bryd i’w gilydd.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Cyrff cyhoeddus a gwmpesir gan y darpariaethau ar asesiadau o'r effaith ar iechyd
RHAN O'R BIL	Rhan 5
ADRAN	107(2)
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Bydd Adran 107(2) yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i ychwanegu, tynnu neu ddiwygio'r rhestr o gyrff cyhoeddus y mae'n ofynnol iddynt gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd o dan Adran 105.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio'r rhestr o gyrff cyhoeddus y mae'n ofynnol iddynt gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd. Y bwriad yw sicrhau bod buddion asesiadau o'r effaith ar iechyd, fel darparu'r dystiolaeth orau bosibl ar iechyd ar gyfer gwneud penderfyniadau, ar gael fel sy'n briodol ar gyfer yr holl gyrff cyhoeddus.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>I sicrhau ei fod yn cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, y bwriad presennol yw y bydd yr holl gyrff cyhoeddus a gwmpesir gan y Ddeddf honno (gan gynnwys Gweinidogion Cymru) hefyd yn cael eu cwmpasu gan y gofynion i gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd. Fodd bynnag, yn y dyfodol mae'n bosibl y gellid creu cyrff cyhoeddus newydd, gallai cyrff cyhoeddus presennol newid eu henwau neu eu swyddogaethau, neu gellid gwneud newidiadau i'r rhestr o gyrff cyhoeddus a gwmpesir gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Bydd y rheoliadau felly'n rhoi'r hyblygrwydd i Weinidogion Cymru ddiweddarau'r rhestr o gyrff cyhoeddus y mae'n ofynnol iddynt gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd heb fod angen rhagor o ddeddfwriaeth sylfaenol.</p> <p>Cydnabyddir er enghraifft y gellid ystyried ychwanegu un neu fwy o gyrff cyhoeddus at y rhestr o'r rhai a ddylai gynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd mewn rhai</p>	

amgylchiadau yn faich trwm arnynt. I ddarparu rhagor o gamau diogelu i sicrhau bod effeithiau o'r fath yn cael eu hystyried yn llawn, bydd angen i unrhyw newidiadau i'r rhestr gael eu cymeradwyo'n ffurfiol gan y Cynulliad Cenedlaethol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Rhestrir y cyrff cyhoeddus a gwmpesir gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn Rhan 2 - Adran 6 o'r Ddeddf honno.

RHAN 6 –GWASANAETHAU FFERYLLOL

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Paratoi a chyhoeddi asesiad o’r angen am wasanaethau fferyllol yn ei ardal gan fwrdd iechyd
RHAN O’R BIL	Rhan 6
ADRAN	108(1),(2)
DULL O DDWYN I RYM	(1) Negyddol (2) Cadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 108(1) yn mewnosod Adran 82A i Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Bydd Adran 82A yn rhoi dyletswydd ar fyrddau iechyd i baratoi a chyhoeddi asesiad o’r anghenion am wasanaethau fferyllol yn ei ardal.</p> <p>Mae Adran 82A hefyd yn darparu pŵer i wneud rheoliadau. Mae’n rhaid i Weinidogion Cymru, drwy reoliadau, bennu dyddiad i’r bwrdd iechyd baratoi a chyhoeddi ei asesiad cyntaf; gwneud darpariaeth am yr amgylchiadau i’r bwrdd iechyd ac, os yw’n briodol, ddiwygio ei asesiad; a gwneud darpariaeth am y modd y cyhoeddir yr asesiad.</p> <p>Gall rheoliadau wneud darpariaethau eraill ynglŷn â pharatoi, cyhoeddi, adolygu a diwygio asesiad, a allai gynnwys pethau megis yr wybodaeth i’w chynnwys yn yr asesiad, i ba raddau y dylai asesiad ystyried anghenion yn y dyfodol a materion eraill, y gofynion i ymgynghori, a gofynion gweithdrefnol.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau yn sicrhau bod pob bwrdd iechyd wedi gwneud, cynnal a chyhoeddi asesiad o’r angen am wasanaethau fferyllol yn ei ardal.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae angen y rheoliadau er mwyn gwneud y gorau o swyddogaeth fferyllfeydd cymunedol o ran iechyd y cyhoedd, ac mae’n ofynnol i fwrdd iechyd ddeall yn llawn yr angen am wasanaethau fferyllol yn ei ardal wrth wneud trefniadau i’w darparu.</p> <p>Bydd y rheoliadau hefyd yn darparu cysondeb o ran yr asesiad o’r anghenion fferyllol a sicrhau bod pob bwrdd iechyd yng Nghymru yn darparu’r un lefel o wybodaeth, ac yn cydymffurfio â’r un gofynion gweithdrefnol.</p> <p>Bydd rhoi mwy o fanylion technegol ynglŷn â’r broses o baratoi asesiad o anghenion</p>	

fferyllol trwy reoliadau yn darparu hyblygrwydd priodol er mwyn i fanylion y broses gael eu diwygio o dro i dro, heb yr angen i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Penderfynu ar geisiadau gan unigolion i ddarparu gwasanaethau fferyllol y GIG mewn ardal bwrdd iechyd
RHAN O'R BIL	Rhan 6
ADRAN	109(3), (4), (5), (6), (7), (9), (11)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol

DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU

Mae'r pwerau yn yr Adran hon yn ymwneud â phwerau i wneud rheoliadau sydd ar hyn o bryd yn Adran 83 o Ddeddf GIG (Cymru) 2006. Mae'r darpariaethau yn yr Adran hon yn diwygio'r pŵer presennol i wneud rheoliadau.

Mae Adran 109(3) yn mewnosod Adran 2B newydd yn Adran 83 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Mae Adran 2B yn darparu, oni nodir yn wahanol mewn rheoliadau, y ceir caniatáu cais i gynnwys unigolyn ar restr fferyllol nad yw eisoes ar y rhestr, neu gais gan unigolyn sydd eisoes ar restr, dim ond os yw'r bwrdd iechyd wedi'i fodloni, ar ôl ystyried ei asesiad diweddaraf o anghenion fferyllol ac unrhyw faterion a nodir yn y rheoliadau, y byddai caniatáu cais yn bodloni angen yn ei ardal am y gwasanaethau y gwneir y cais amdanynt. Mae Adran 109(3) hefyd yn mewnosod Adran 2C newydd yn Adran 83 o Ddeddf GIG (Cymru) sy'n rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru bennu, mewn rheoliadau, y weithdrefn i fyrddau iechyd lleol ei defnyddio wrth benderfynu ar ganiatáu cais ai peidio a'r materion sydd i'w hystyried at ddibenion penderfynu ar ganiatáu cais ai peidio.

Mae Adran 109(7) yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n pennu'r amgylchiadau y caiff bwrdd iechyd wahodd unigolion i wneud cais i gael eu cynnwys ar restr fferyllol.

Mae Adran 109(7) hefyd yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu'r amgylchiadau y caiff bwrdd iechyd, neu y mae'n ofynnol iddo, dynnu unigolyn oddi ar ei restr fferyllol am dorri un o delerau neu amodau'r trefniadau a wnaed gyda'r bwrdd iechyd i ddarparu gwasanaethau fferyllol. Yn unol ag Adran 109(8), bydd y rheoliadau yn gosod amodau ar achos o'r fath, yn benodol ei bod yn ofynnol rhoi rhybudd i'r unigolyn cyn tynnu'r unigolyn oddi ar restr fferyllol bwrdd iechyd, yn nodi manylion sut y torrwyd y telerau a'r amodau, a'r camau sy'n ofynnol i ddatrys y sefyllfa, a cheir tynnu'r unigolyn hwnnw dim ond os yw ef/hi wedyn wedi methu â chydymffurfio â'r rhybudd hwnnw.

Mae Adran 109(11) yn diwygio adran 84 o Ddeddf GIG (Cymru) 2006. Mae'n nodi, os yw'r rheoliadau a wneir dan Adran 83 o Ddeddf GIG (Cymru) 2006 yn cynnwys darpariaethau ynglŷn â thynnu unigolyn oddi ar restr fferyllol, ei bod yn ofynnol i'r

rheoliadau ddarparu ar gyfer rhoi rhybudd am fwriad bwrdd iechyd i dynnu'r unigolyn oddi ar y rhestr a'r hawl i nodi sylwadau.

BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?

Mae angen y rheoliadau er mwyn sicrhau bod y ddarpariaeth o wasanaethau fferyllol yn cyd-fynd yn agos ag anghenion y dinasyddion sy'n defnyddio fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru, yn benodol trwy sicrhau bod unigolion sy'n dymuno darparu gwasanaethau fferyllol yn gwneud hynny mewn ardaloedd lle mae'r bwrdd iechyd wedi nodi bod angen am y gwasanaethau hynny, a phan fo angen, drwy ganiatáu i fyrddau iechyd gyflwyno gwahoddiadau i ddarparu gwasanaethau mewn ardaloedd lle mae'r angen heb ei fodloni.

Bydd y rheoliadau hefyd yn sicrhau, pan fo unigolion sy'n darparu gwasanaethau fferyllol yn methu â gwneud hynny'n effeithiol, gan dorri telerau'r gwasanaeth, bod y bwrdd iechyd yn gallu cymryd camau graddol i wella'r ddarpariaeth o wasanaethau fferyllol. Bydd hyn yn gwella cysondeb ac ansawdd gwasanaethau.

PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?

Rhaid i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob Bwrdd Iechyd Lleol wneud trefniadau i ddarparu gwasanaethau fferyllol i bobl yn ei ardal. Er mwyn manteisio i'r eithaf ar swyddogaeth iechyd y cyhoedd fferyllfeydd cymunedol, mae'n ofynnol i fwrdd iechyd ystyried yr angen am wasanaethau fferyllol yn ei ardal wrth wneud trefniadau i'w darparu, ac i gymryd camau i wella perfformiad gwael.

Bydd darparu mwy o fanylion technegol am y broses o benderfynu ceisiadau i ddarparu gwasanaethau fferyllol, a'r broses ar gyfer tynnu unigolyn oddi ar restr fferyllol, yn rhoi hyblygrwydd priodol i fanylion y broses gael eu diwygio o dro i dro, heb yr angen i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHAN 7 – DARPARU TOILEDAU

Nid oes darpariaethau yn y Rhan hon sy'n rhoi pwerau gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru.

RHAN 8 – AMRYWIOL A CHYFFREDINOL

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Darpariaethau canlyniadol a throsiannol
RHAN O’R BIL	8
ADRAN	122(1)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol neu gadarnhaol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Adran 122(1) yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i’w caniatáu i wneud darpariaethau atodol, cysylltiedig neu ganlyniadol neu unrhyw ddarpariaethau trosiannol, darfodol neu arbed priodol mewn cysylltiad â’r Bil.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau’n caniatáu i Weinidogion Cymru wneud diwygiadau i ddarpariaethau fel yr amlinellir uchod er mwyn gweithredu darpariaethau’r Bil yn llawn.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae’r rheoliadau hyn yn ofynnol i ganiatáu i Weinidogion Cymru wneud darpariaethau atodol, cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, darfodol neu arbed os ystyrir hynny’n angenrheidiol at ddibenion gweithredu darpariaethau’r Bil yn llawn. Byddai newidiadau o’r fath yn gymharol fach a bydd eu gwneud trwy reoliadau yn rhoi mwy o hyblygrwydd i ddarpariaethau o’r fath gael eu gwneud heb yr angen i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol.</p> <p>Os yw’r rheoliadau yn diwygio neu’n dirymu unrhyw ddarpariaeth mewn Deddf Seneddol neu Fesur neu Ddeddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru, byddant yn destun y weithdrefn gadarnhaol. Fel arall, byddant yn destun y weithdrefn negyddol.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Darpariaethau cychwyn
RHAN O’R BIL	8
ADRAN	123(2)
DULL O DDWYN I RYM	Nid oes yr un ddarpariaeth yn gymwys i orchymyn cychwyn
DISGRIFIAD O’R PŴER	
<p>Mae Adran 123(2) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru bennu trwy orchymyn y bydd darpariaethau nad ydynt wedi eu rhestru yn Adran 123(1) yn dod i rym ar ddyddiad penodol.</p> <p>Mae Adran 123(1) yn darparu y bydd yr Adrannau canlynol yn dod i rym ar y diwrnod y ceir Cydsyniad Brenhinol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adran 1; • Adrannau 117 i 122; • Adran 123; ac • Adran 124. <p>Bydd Gweinidogion Cymru yn pennu’r dyddiad y bydd yr Adrannau sy’n weddill yn dod i rym drwy offeryn statudol.</p>	
BETH Y GALL Y PŴER EI GYFLAWNI?	
Bydd y pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i bennu trwy orchymyn ddyddiad heblaw dyddiad y Cydsyniad Brenhinol i rai o ddarpariaethau’r Bil ddod i rym.	
PAM Y MAE ANGEN Y PŴER	
Mae’r pŵer hwn yn ofynnol er mwyn caniatáu i Weinidogion Cymru osod dyddiadau cychwyn drwy orchymyn, fel y nodir uchod. Bydd gorchmynion o’r fath wedi eu cyfyngu i gychwyn ac mae’n o fath technegol.	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

ATODLEN 1 – COSBAU PENODEDIG

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Darpariaethau ynglŷn â chynnwys a ffurf Hysbysiadau Cosb Benodedig
RHAN O’R BIL	Atodlen 1
ADRAN	Paragraff 5
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R RHEOLIADAU	
<p>Mae Atodlen 1 yn nodi darpariaeth ynglŷn â’r hysbysiadau cosb benodedig y ceir eu cyflwyno am droseddau o dan Bennod 1 o Ran 2 (ysmygu) a Phennod 2 o Ran 2 (cofrestr o fanwerthwyr cynhyrchion tybaco a nicotin), gan gynnwys gofynion yn ymwneud â chynnwys. Mae Paragraff 5 o Atodlen 1 yn rhoi’r pŵer i Weinidogion Cymru wneud mwy o ddarpariaethau ynglŷn â’r manylion y mae’n rhaid i hysbysiad cosb benodedig eu cynnwys. Bydd y rheoliadau hefyd yn nodi’r ffurf y mae’n rhaid ei defnyddio i gyflwyno hysbysiad cosb benodedig.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y rheoliadau yn pennu ffurf hysbysiad cosb benodedig a gyhoeddir mewn cysylltiad â Rhan 2, Pennod 1 (ysmygu) a Rhan 2, Pennod 2 (manwerthwyr cynhyrchion tybaco a nicotin). Caiff y rheoliadau wneud darpariaethau eraill hefyd ynglŷn â’r hyn sy’n ofynnol ei gynnwys ar hysbysiad cosb benodedig.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae’r pŵer hwn yn ofynnol er mwyn sicrhau bod yr wybodaeth a gynhwysir ar hysbysiad cosb benodedig yn parhau’n gywir. Bydd hyn yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys gwybodaeth ychwanegol ar yr hysbysiad cosb benodedig os oes angen.</p> <p>Hefyd, pe byddai angen cynnwys gwybodaeth ychwanegol ar yr hysbysiad cosb benodedig, bydd angen diwygio’r ffurflen gosb. Er mwyn cyflawni hyn, bydd yn ofynnol i Weinidogion Cymru gael pwerau i wneud rheoliadau ynglŷn â’r ffurflen gosb.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	

Mae Atodlen 1 i Ddeddf Iechyd 2006 yn gwneud darpariaeth am hysbysiadau cosb benodedig mewn cysylltiad â'r troseddau di-fwg presennol. Mae paragraff 4 o'r Atodlen honno yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru bennu ffurf yr hysbysiad gosb benodedig mewn rheoliadau. Mae'r Atodlen i Reoliadau Mangreoedd etc Di-fwg (Cymru) 2007 yn nodi ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig ar gyfer y troseddau di-fwg presennol.

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Swm y gosb ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig
RHAN O'R BIL	Atodlen 1
ADRAN	Paragraff 6
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Atodlen 1 yn ymdrin â hysbysiadau cosb benodedig. Mae Paragraff 6 o Atodlen 1 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i bennu'r swm ar gyfer hysbysiad cosb benodedig a gyflwynir am y troseddau isod.</p> <p>Rhan 2, Pennod 1 (ysmygu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysmygu mewn mangre ddi-fwg neu gerbyd di-fwg. • Peidio ag arddangos arwyddion mewn mangre ddi-fwg neu gerbyd di-fwg. • Methu â chymryd camau rhesymol i achosi unigolyn i beidio ag ysmygu mewn unrhyw gerbydau preifat di-fwg. <p>Rhan 2, Pennod 2 (manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unigolyn cofrestredig yn cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre yng Nghymru heblaw am y rhai hynny a nodir yng nghofnod yr unigolyn ar y gofrestr. • Unigolyn cofrestredig yn cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre sy'n strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd mewn ardal awdurdod lleol heblaw yr un a nodir yng nghofnod yr unigolyn ar y gofrestr. • Unigolyn sy'n methu, heb esgus rhesymol, â chydymffurfio ag Adran 30 (dyletswydd i hysbysu am newidiadau penodol). 	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn caniatáu i Weinidogion Cymru osod lefelau hysbysiad cosb benodedig ar gyfer y troseddau perthnasol yn Rhan 2, Penodau 1 a 2 i sicrhau cysondeb wrth ystyried y lefelau priodol ar gyfer yr holl droseddau.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae'r pŵer hwn yn ofynnol gan y gallai fod gofyniad yn y dyfodol i newid y cosbau sy'n gysylltiedig â'r troseddau uchod. Defnyddio proses gadarnhaol ar gyfer pŵer i wneud rheoliad yw'r modd mwyaf priodol felly o fodloni'r gofyniad hwn, gan ei fod yn rhoi lefel briodol o hyblygrwydd gan hefyd ddarparu sicrwydd ychwanegol na fydd y swm a bennir ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig yn cael ei benderfynu heb ystyriaeth lawn a chyfle i drafod.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	

Mae Atodlen 1 i Ddeddf Iechyd 2006 yn gwneud darpariaeth ynglŷn â hysbysiadau cosb benodedig mewn cysylltiad â throseddau di-fwg presennol. Mae Paragraff 5 o'r Atodlen honno yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol bennu swm y gosb mewn rheoliadau. Mae Rheoliad 2 o Reoliadau Di-fwg (Cosbau a Symiau Gostyngol) 2007 yn nodi symiau'r cosbau ar gyfer y troseddau di-fwg presennol, sef:

- £200 (wedi ei ostwng i £150) ar gyfer troseddau yn ymwneud â methiant i arddangos arwyddion di-fwg; a
- £50 (wedi ei ostwng i £30) ar gyfer troseddau yn ymwneud ag ysmegu mewn man di-fwg.

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Symiau gostyngol ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig
RHAN O'R BIL	Atodlen 1
ADRAN	Paragraff 9
DULL O DDWYN I RYM	Cadarnhaol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Atodlen 1 o Fil Iechyd y Cyhoedd yn cwmpasu hysbysiadau cosb benodedig. Mae Paragraff 9 o Atodlen 1 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i bennu'r gosb ostyngol ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig a gyflwynir mewn cysylltiad â'r troseddau isod.</p> <p>Rhan 2, Pennod 1 (ysmygu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysmygu mewn mangre ddi-fwg neu gerbyd di-fwg. • Peidio ag arddangos arwyddion mewn mangre ddi-fwg neu gerbyd di-fwg. • Methu â chymryd camau rhesymol i achosi unigolyn i beidio ag ysmygu mewn unrhyw gerbydau preifat di-fwg. <p>Rhan 2, Pennod 2 (manwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unigolyn cofrestredig yn cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre yng Nghymru heblaw am y rhai hynny a nodir yng nghofnod yr unigolyn ar y gofrestr. • Unigolyn cofrestredig yn cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre sy'n strwythur symudadwy, stonidin, pabell neu gerbyd mewn ardal awdurdod lleol heblaw yr un a nodir yng nghofnod yr unigolyn ar y gofrestr. • Unigolyn sy'n methu, heb esgus rhesymol, â chydymffurfio ag Adran 30 (dyletswydd i hysbysu am newidiadau penodol). <p>Mae swm gostyngol yn daladwy os telir y gosb o fewn 15 diwrnod, gan ddechrau ar y diwrnod y cyflwynir yr hysbysiad cosb benodedig.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn caniatáu i Weinidogion Cymru bennu swm gostyngedig ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig ar draws yr holl droseddau perthnasol yn Rhan 2, Penodau 1 a 2 i sicrhau cysondeb wrth ystyried symiau priodol ar gyfer yr holl droseddau.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae'r pŵer hwn yn ofynnol gan y gallai fod gofyniad yn y dyfodol i newid y cosbau sy'n gysylltiedig â'r troseddau uchod. Os caiff swm y gosb ei newid yna gallai fod gofyniad i newid y swm gostyngol hefyd. Yn ogystal, gallai fod gofyniad i newid y swm gostyngol yn unig (er enghraifft os ystyrir nad yw'r swm gostyngol yn ddigon i</p>	

annog pobl i dalu'n brydlon). Defnyddio proses gadarnhaol o wneud rheoliadau felly yw'r modd mwyaf priodol o fodloni'r gofyniad hwn, gan fod hyn yn darparu lefel briodol o hyblygrwydd gan hefyd roi sicrwydd ychwanegol na fydd y swm gostyngol a bennir ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig yn cael ei benderfynu heb ystyriaeth lawn a chyfle i drafod.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Mae Atodlen 1 o Ddeddf Iechyd 2006 yn gwneud darpariaeth am hysbysiadau cosb benodedig mewn cysylltiad â throeddau di-fwg presennol. Mae Paragraff 8 o'r Atodlen honno yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol bennu swm y gosb ostyngol mewn rheoliadau. Mae Rheoliad 2 o Reoliadau Di-fwg (Cosbau a Symiau Gostyngol) 2007 yn pennu symiau'r gosb ar gyfer troeddau di-fwg presennol, sef:

- £200 (wedi ei ostwng i £150) ar gyfer troeddau'n ymwneud â methu ag arddangos arwyddion di-fwg; a,
- £50 (wedi ei ostwng i £30) ar gyfer troeddau yn ymwneud ag ysmegu mewn man di-fwg.

ATODLEN 2 – YSMYGU A DYFEISIAU MEWNANADLU NICOTIN: DIWYGIADAU CANLYNIADOL

RHEOLIADAU’N YMWNEUD Â	Hysbysiadau cosb benodedig
RHAN O’R BIL	Atodlen 2
ADRAN	Paragraff 17
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O’R PŴER/RHEOLIAD	
<p>Mae Adran 91 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014 yn gwneud Atodlen 1 i Ddeddf lechyd 2006, sy’n trafod hysbysiadau cosb benodedig, yn gymwys o ran y drosedd o brynu tybaco ac ati ar ran unigolion o dan 18 oed (a adnabyddir fel y drosedd “prynu ar ran”).</p> <p>Fodd bynnag, mae paragraff 15 o Atodlen 2 i Fil lechyd y Cyhoedd (Cymru) yn diwygio paragraff 4 o Atodlen 1 i Ddeddf lechyd 2006, gan newid y cyfeiriad at “awdurdod cenedlaethol priodol” i “Ysgrifennydd Gwladol”. Felly mae’r pŵer yn Neddf lechyd 2006 i bennu ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig mewn rheoliadau yn gymwys i Loegr yn unig.</p> <p>Mae’r diwygiad canlyniadol ym Mhagraff 17(2) o Atodlen 2 yn diwygio Atodlen 1 i Ddeddf lechyd 2006 gan gadw pwerau Gweinidogion Cymru i bennu ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig mewn rheoliadau o ran y drosedd prynu ar ran.</p>	
BETH Y GALL Y PŴER GWNEUD RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae’r pŵer gwneud rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ragnodi ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig mewn rheoliadau o ran y drosedd prynu ar ran.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Heb y pŵer gwneud rheoliadau hwn, byddai diddymiad Rhan 1 o Bennod 1 o Ddeddf lechyd 2006 o ran Cymru yn cael gwared ar y pŵer i Weinidogion Cymru ragnodi ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig mewn rheoliadau o ran y drosedd prynu ar ran, y darperir pwerau ar ei gyfer gan Adran 91 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014.</p> <p>Er nad yw’r drosedd prynu ar ran yn berthnasol i gynnwys y Bil yn uniongyrchol, mae angen Paragraff 17(2) o Atodlen 2 i gynnal y <i>status quo</i> o ran pwerau Gweinidogion Cymru i ragnodi ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig ar gyfer y drosedd prynu ar ran. Nid yw’r diwygiad canlyniadol hwn yn creu pwerau ychwanegol i Weinidogion Cymru felly.</p>	

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Daeth rheoliadau ar ffurf yr hysbysiadau cosb benodedig ar gyfer y drosedd prynu ar ran, a ddrafftwyd o dan ddarpariaethau Deddf Iechyd 2006, i rym ar 1 Hydref 2015.

ATODLEN 3 - DARPARIAETH BELLACH MEWN CYSYLLTIAD Â THRWDDEDAU TRINIAETH ARBENNIG

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Cais am drwydded triniaeth arbennig
RHAN O'R BIL	Atodlen 3
ADRAN	Paragraff 4(4)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Paragraffau 1-4 Atodlen 3 yn darparu manylion y broses y mae'n rhaid i sawl sy'n gwneud cais am drwydded triniaeth arbennig ei dilyn, gan gynnwys yr wybodaeth y mae'n rhaid iddo ei darparu i'r awdurdod lleol er mwyn cael trwydded. Mae'r wybodaeth hon yn cynnwys y driniaeth/triniaethau arbennig y mae'r cais yn ymwneud â hi/hwy, a manylion ar ba sail y bydd y driniaeth yn cael ei chyflawni (ar sail beripatetig, er enghraifft).</p> <p>Mae Paragraff 4(4)(a) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i wneud darpariaeth ynglŷn â'r modd y bydd awdurdod lleol yn penderfynu ar swm y ffi sydd i gyd-fynd â chais a gyflwynir iddo.</p> <p>Mae paragraff 4(4)(b) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaethau pellach ynglŷn â defnyddio trwyddedau triniaethau arbennig gan gynnwys, ymhlith pethau eraill, ynglŷn â'r modd o wneud cais, yr wybodaeth i'w chyflwyno a'r modd y bydd awdurdod lleol yn ymdrin â chais.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r pŵer i wneud rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i roi manylion am sut y bydd yr awdurdod lleol yn penderfynu ar y ffi y mae'n ofynnol i ymgeisydd ei thalu wrth wneud cais am gymeradwyaeth mangre neu gerbyd.</p> <p>Caiff Gweinidogion Cymru hefyd ragnodi'r broses y mae'n rhaid i'r awdurdod lleol ei dilyn wrth ymdrin â chais am drwydded triniaeth arbennig. Er enghraifft, gall y rheoliadau bennu'r amserlen y mae'n rhaid i'r awdurdod lleol wneud penderfyniad am y cais yn unol â hi, a sut y mae'n rhaid iddynt hysbysu'r sawl sy'n gwneud cais am eu penderfyniad. Gallai'r rheoliadau hefyd ei gwneud yn ofynnol bod gwybodaeth ychwanegol yn cael ei chyflwyno gyda chais, fel ffotograff o'r sawl sy'n gwneud cais.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Mae angen y pŵer i sicrhau bod y ffioedd yn cael eu pennu mewn modd cyson gan awdurdodau lleol a'u bod yn ymdrin â cheisiadau am drwydded triniaeth arbennig trwy ddilyn proses gyffredin. Mae'r pŵer hefyd yn rhoi'r hyblygrwydd i Weinidogion Cymru ymateb i wahanol amgylchiadau neu newidiadau i arfer. Er enghraifft, er bod</p>	

yn rhaid i drwydded triniaeth arbennig ddangos ffotograff o ddeiliad y drwydded, gall y broses a ddefnyddir i gyflenwi'r ffotograff i'r awdurdod lleol amrywio yn dibynnu ar y cyfleusterau sydd ar gael yn yr awdurdod lleol. Efallai y bydd gan rai awdurdodau lleol gyfleusterau ffotograffiaeth, tra efallai y bydd eraill yn gofyn i'r sawl sy'n gwneud y cais gyflwyno ffotograff o fath pasbort. Bydd y rheoliadau'n ei gwneud yn bosibl i wneud darpariaeth i gymryd y math hwn o amrywiad i ystyriaeth felly.

Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Cynnwys trwydded triniaeth arbennig
RHAN O'R BIL	Atodlen 3
ADRAN	Paragraff 5(3)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Paragraff 5 o Atodlen 3 yn pennu cynnwys trwydded triniaeth arbennig. Rhaid i'r drwydded, ymhlith pethau eraill, nodi enw deiliad y drwydded, enw'r awdurdod sy'n cyflwyno'r drwydded a'r driniaeth arbennig y mae'r drwydded yn ei hawdurdodi.</p> <p>Mae Paragraff 5(3) yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru i wneud darpariaeth bellach ynghylch ffurf a chynnwys trwyddedau triniaeth arbennig, gan gynnwys (ymhlith pethau eraill) ynglŷn â chynnwys gwybodaeth am yr amodau trwyddedu mandadol cymwys.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bydd y pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i bennu manylion pellach ynghylch trwyddedau triniaeth arbennig. Er enghraifft, gellir rhagnodi ffurf y drwydded (h.y. ei dimensiynau a'i harddull) fel bod gan bob trwydded triniaeth arbennig a gyflwynir yng Nghymru ymddangosiad cyson ac y gall y cyhoedd ei hadnabod.</p> <p>Gall y rheoliadau hefyd bennu cynnwys y drwydded, er enghraifft pa un a yw'n cynnwys rhif trwydded triniaeth arbennig, neu wybodaeth am yr amodau trwyddedu mandadol y mae'n rhaid i ddeiliad y drwydded gydymffurfio â hwy. Er enghraifft, efallai y bydd y drwydded yn nodi bod gan ddeiliad y drwydded ganiatâd i dyllu'r glust gan ddefnyddio "offeryn tyllu hylan" yn unig, neu fod ganddo ganiatâd i gyflawni aciwbigo dim ond os yw'n defnyddio nodwyddau untro.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Bydd y rheoliadau yn rhoi'r gallu i Weinidogion Cymru addasu ffurf a chynnwys y drwydded triniaeth arbennig yn ôl amgylchiadau sy'n newid. Hefyd, disgwylir y bydd yr wybodaeth i'w chynnwys ar y drwydded o ran yr amodau trwyddedu mandadol yn debygol o fod yn ddibynnol ar yr amodau a ddatblygwyd o dan Adran 60; ac felly mae angen hyblygrwydd yn y rheoliadau hyn.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Dirprwyo swyddogaethau
RHAN O'R BIL	Atodlen 3
ADRAN	Paragraff 21(4)
DULL O DDWYN I RYM	Negyddol
DISGRIFIAD O'R RHEOLIADAU	
<p>Mae Paragraff 21 o Atodlen 3 yn dirprwyo swyddogaethau penodedig awdurdod lleol i'w bwyllgor trwyddedu. Mae hyn yn caniatáu i'r pwyllgor trwydded wneud y penderfyniadau o ran y swyddogaethau hynny a restrir o dan baragraff 21(1).</p> <p>Mae Paragraff 21(4) yn rhoi pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru i wneud darpariaeth ynghylch y gweithdrefnau sy'n gymwys i bwyllgorau trwyddedu a'u his-bwyllgorau at ddiben arfer y swyddogaethau dirprwyedig o dan y paragraff hwn, gan gynnwys mynediad cyhoeddus ac argaeledd cofnodion. Yn amodol ar unrhyw reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru, mae paragraff 21(5) yn galluogi pob pwyllgor trwyddedu a'i is-bwyllgorau i reoleiddio ei weithdrefn ei hun.</p>	
BETH Y GALL Y RHEOLIADAU EI GYFLAWNI?	
<p>Mae'r pŵer gwneud rheoliadau'n galluogi Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol bod gan y pwyllgor trwyddedu neu'r is-bwyllgor sy'n ystyried achosion mewn cysylltiad â rhan Rhan 3 y Bil (er enghraifft, gwrthod cais am drwydded triniaeth arbennig) weithdrefnau penodedig ar waith. Gallai'r rheoliadau ei gwneud yn ofynnol felly bod gan y pwyllgor weithdrefnau ar waith i wneud penderfyniadau dilys (er enghraifft, nifer yr aelodau pwyllgor sy'n ofynnol i wneud penderfyniad dilys), ac i sicrhau bod gan y cyhoedd fynediad at drafodion y pwyllgor a'i gofnodion.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y RHEOLIADAU?	
<p>Bydd sicrhau bod gan y pwyllgor trwyddedu ddarpariaethau ar waith i sicrhau ei fod yn arfer ei swyddogaethau'n briodol yn cynnig tryloywder wrth i'r awdurdod lleol arfer ei bwerau o dan y Rhan hon. Bydd y rheoliadau hefyd yn sicrhau bod pob awdurdod yng Nghymru yn mabwysiadu dull cyson o ystyried achosion mewn cysylltiad â darpariaethau yn y Rhan hon.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	
Amherthnasol	

Atodlen 4 – Darparu toiledau: diwygiadau canlyniadol

Nid oes unrhyw ddarpariaethau sy'n rhoi pwerau i Weinidogion Cymru gyflwyno is-ddeddfwriaeth yn Atodlen 4 i'r Bil.

CANLLAWIAU AC IS-DDEDDFAU

CANLLAWIAU’N YMWNEUD Â	Paratoi ac adolygu strategaethau toiledau lleol
RHAN O’R BIL	Rhan 7
ADRAN	110(7)
DULL O DDWYN I RYM	Canllawiau
DISGRIFIAD O’R CANLLAWIAU	
<p>Mae Adran 110 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol baratoi a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol. Er mwyn cynorthwyo awdurdodau lleol â’u dyletswydd, mae’n ofynnol i Weinidogion Cymru roi canllawiau i awdurdodau lleol ynghylch y materion y dylent eu cymryd i ystyriaeth wrth baratoi, adolygu, ymgynghori ar neu gyhoeddi strategaeth toiledau lleol. Mae’n rhaid i awdurdod lleol roi ystyriaeth i unrhyw ganllawiau a gyhoeddir.</p> <p>Mae’n ofynnol i ganllawiau a gyflwynir gan Weinidogion Cymru o dan Adran 110(7) wneud darpariaeth ynglŷn ag asesu’r angen -</p> <ul style="list-style-type: none">(a) i doiledau fod ar gael i’w defnyddio gan ddefnyddwyr priffyrdd a llwybrau teithio llesol;(b) i doiledau fod ar gael i’w defnyddio gan ddefnyddwyr safleoedd a chyfleusterau eraill sy’n gyfleusterau o bwys penodol ar gyfer trafnidiaeth;(c) i doiledau fod ar gael i’w defnyddio yn ymyl safleoedd ac mewn cysylltiad â digwyddiadau sydd o bwys penodol neu o ddiddordeb diwylliannol, chwaraeon, hanesyddol, poblogaidd neu genedlaethol; a(ch) i doiledau fod wedi eu lleoli mewn safleoedd a ariennir yn gyhoeddus er mwyn iddynt fod ar gael i’r cyhoedd eu defnyddio. <p>Mae’n rhaid i ganllawiau a gyflwynir gan Weinidogion Cymru wneud darpariaeth hefyd ynglŷn â hybu ymwybyddiaeth y cyhoedd o doiledau sydd ar gael i’w defnyddio gan y cyhoedd.</p>	
BETH Y GALL Y CANLLAWIAU EI GYFLAWNI?	
<p>Bwriedir y bydd y canllawiau’n trafod yn gynhwysfawr y materion y bydd yn rhaid i awdurdodau lleol eu hystyried wrth baratoi, adolygu, cyhoeddi neu ymgynghori ar eu strategaeth toiledau lleol. Bydd y canllawiau’n darparu gwybodaeth am y mecanweithiau y gallai’r awdurdod lleol eu defnyddio i asesu’r angen am doiledau yn eu hardal, yn ogystal ag awgrymu partion posibl sy’n debygol o fod â diddordeb yn y ddarpariaeth o doiledau lleol. Bydd y canllawiau hefyd yn cynnig gwybodaeth am y dulliau y gallai’r awdurdod lleol eu defnyddio i hysbysebu’r toiledau hynny sydd ar gael yn ei ardal i’w defnyddio gan y cyhoedd.</p>	

PAM Y MAE ANGEN Y CANLLAWIAU?
Mae'r pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i gyflwyno canllawiau mewn cysylltiad â strategaethau toiledau lleol a darparu manylion ar y materion y dylai'r awdurdod lleol eu cymryd i ystyriaeth wrth baratoi, adolygu, cyhoeddi neu ymgynghori ar strategaeth toiledau lleol.
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)
Amherthnasol

CANLLAWIAU’N YMWNEUD Â	Strategaethau toiledau lleol: datganiadau cynnydd interim
RHAN O’R BIL	Rhan 7
ADRAN	111(5)
DULL O DDWYN I RYM	Canllawiau
DISGRIFIAD O’R CANLLAWIAU	
<p>Mae Adran 111 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol sydd wedi cyhoeddi strategaeth toiledau lleol o dan adran 110 baratoi a chyhoeddi datganiad cynnydd interim. I gynorthwyo awdurdodau lleol â’u dyletswydd, mae’n rhaid i Weinidogion Cymru gyflwyno canllawiau i awdurdodau lleol ynglŷn â’r materion y dylent eu hystyried wrth baratoi datganiad cynnydd interim.</p>	
BETH Y GALL Y CANLLAWIAU EI GYFLAWNI?	
<p>Y bwriad yw y bydd y canllawiau’n cwmpasu yn gynhwysfawr y materion y dylai awdurdodau lleol eu hystyried wrth baratoi datganiad cynnydd interim. Bydd hyn yn cynnwys y camau y mae’r awdurdod wedi eu cymryd yn unol â’i strategaeth toiledau leol yn ystod cyfnod y datganiad.</p>	
PAM Y MAE ANGEN Y CANLLAWIAU?	
<p>Mae’r pŵer yn galluogi Gweinidogion Cymru i gyflwyno canllawiau i awdurdodau lleol ynglŷn â’r materion y dylent eu hystyried wrth baratoi datganiad cynnydd interim. Mae’r gofynion sy’n ymwneud â’r datganiadau cynnydd interim yn cryfhau’r dulliau o sicrhau atebolrwydd lleol o ran strategaethau toiledau trwy gryfhau’r wybodaeth sydd i’w darparu i boblogaethau lleol.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau gan Weinidog ac ati)	

Amherthnasol

RHEOLIADAU'N YMWNEUD Â	Pŵer i wneud is-ddeddfau sy'n ymwneud â thoiledau
RHAN O'R BIL	Rhan 7
ADRAN	114(1)
DISGRIFIAD O'R IS-DDEDDFAU	
<p>Mae Adran 113(1) yn galluogi awdurdod lleol (gan gynnwys cyngor cymuned) i ddarparu toiledau yn ei ardal i'w defnyddio gan y cyhoedd. Mae Adran 114(1) yn rhoi'r pŵer i'r awdurdodau hyn lunio is-ddeddfau mewn cysylltiad ag ymddygiad unigolion sy'n defnyddio neu'n mynd i mewn i unrhyw doiledau a ddarperir ganddynt.</p>	
BETH Y GALL YR IS-DDEDDFAU EI GYFLAWNI?	
<p>Awdurdodau lleol a gaiff arfer pwerau'r is-ddeddfau a gallant eu cyflwyno os byddant o'r farn bod hynny'n briodol. Mae'r is-ddeddfau'n galluogi'r awdurdod lleol i wneud darpariaeth ynghylch ymddygiad unigolion sy'n defnyddio neu'n mynd i mewn i unrhyw doiledau a ddarperir ganddo, ac yn galluogi'r awdurdod lleol i gymryd camau (trwy gyflwyno hysbysiad cosb benodedig) yn sgil diffyg cydymffuriad â'r is-ddeddfau. Enghraifft o'r ymddygiad a allai gael ei bennu yn yr is-ddeddfau yw na chaniateir i unrhyw unigolyn ysgrifennu ar y toiled neu ei ddifwyno; ni ddylai unigolyn roi unrhyw lun neu ddeunydd ysgrifenedig arno chwaith.</p>	
PAM Y MAE ANGEN YR IS-DDEDDFAU?	
<p>Mae Adran 114(1) yn ail-ddatgan y pŵer presennol i lunio is-ddeddfau a ddarperir i awdurdodau lleol (gan gynnwys cynghorau cymuned) yng Nghymru trwy Adran 87 o Ddeddf Lechyd y Cyhoedd 1936. Bydd y broses ar gyfer creu'r is-ddeddfau hyn yn cael ei darparu gan Ddeddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012.</p>	
Gwybodaeth berthnasol arall (gwaith a wnaed hyd yn hyn, dogfennau polisi, Datganiadau Gweinidogol ac ati)	
<p>Deddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012 - http://www.legislation.gov.uk/anaw/2012/2/contents/enacted</p>	